

Täysistunto

Maanantai 18.12.2023 klo 12.00—21.23

4.2. Pääluokka 26 Sisäministeriön hallinnonala

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Sitten esitellään sisäministeriön hallinnonala koskeva pääluokka 26.

Pääluokan yleiskeskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään yksi tunti 30 minuuttia. — Keskustelu aloitetaan edustaja Ronkaisen esittelypuheenvuorolla, olkaa hyvä.

Keskustelu

13.59 **Jari Ronkainen ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Esittelen siis pääluokkaa 26 koskevan budjettimietinnön hallinto- ja turvallisuusjaoston puheenjohtajana.

Pääluokkaan 26 valiokunta esittää yhteensä noin 2,6 miljardia euroa vuodelle 24. Summa on vajaa 86 miljoonaa enemmän kuin vuonna 23. Valiokunta pitää esitystä merkittävänä panostuksena sisäiseen turvallisuuteen, mikä sisältää myös pysyväisluonteisia määrärahatason korotuksia. Muuttunut turvallisuusympäristö edellyttää sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton viranomaisilta vahvaa suorituskkyä. Panostuksesta huolimatta on tärkeää edelleen jatkaa toiminnan kehittämistä kustannusten kasvun hillitsemiseksi.

Suomen ampumaratojen toiminta turvataan ja määrää nostetaan. [Timo Heinonen: Hyvä!] Turvallisuusviranomaisten pelastus- ja ampumaharjoittelutoiminnan tukeminen vahvistaa kokonaisturvallisuutta. Valiokunta esittää momentille 26.01.50 lisättävän 1 493 000 euroa, joista kohdistetaan avustusta muun muassa Hälvälän, Lappeenrannan ja Ruutikan kaan ampumakeskusten kehittämiseen. Kokonaisuutta on käsitelty myös puolustusministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön pääluokissa. [Timo Heinonen: Historiallinen päätös!]

Poliisitoimelle valiokunta esittää 82,6 miljoonaa enemmän kuin menneenä vuonna. Poliisin operatiivisissa tehtävissä toimivien määrää nostetaan asteittain 8 000 htv:n tasolle. Poliisin koulutukseen ja sen kehittämiseen ja lisäämiseen sekä veto- ja pitovoimatekijöihin tulee kiinnittää huomiota.

Nuorisorikollisuus on kasvussa, ja ennalta ehkäisevän toiminnan ollessa tehokkainta siihen myös panostetaan. Näin ollen valiokunta esittää lisäystä 160 000 euroa koulupoliisien palkkaamiseen muiden ennalta ehkäisevien toimien lisäksi. Jengirikollisuuden torjumisessa huomiota tulee kiinnittää myös onnistuneeseen kotouttamiseen.

Poliisin tulee tulevaisuudessakin kyetä tuottamaan turvaa ja torjumaan rikoksia, ja hallitusohjelma sisältää useita linjauksia, joilla toimintaa voidaan tehostaa. Samoin suojelupoliisin riittävistä resursseista huolehditaan.

Rajavartiolaitoksen toimintaan valiokunta esittää noin 28,6 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Rajavartijamäärää on tavoitteena nostaa 3 100 htv:hen. Valiokunta nostaa esiin laitoksen perusrahoituksessa olevan merkittävän vajeen, ja hallituksen on varauduttava mahdollisiin lisätalousarvioihin turvataksemme rajaturvallisuuden.

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

Pelastustoimen palveluiden järjestäminen siirtyy hyvinvointialueille vuoden 2023 alussa. Keskeistä onkin seurata hyvinvointialueiden kohdistamaa rahoitusta pelastustoimelle, toteutuuko se suunnitellulla tavalla. Valiokunta painottaa, että sisäministeriön ohjauksessa voidaan edistää palveluiden yhdenvertaisuutta, laatua ja kustannustehokkuutta.

Ammattipelastajien ja vapaaehtoisten määrän vaje luo uhkan tehokkaalle pelastustoiminnalle, ja keinoja vajeen korjaamiseen on etsittävä aktiivisesti. Pelastajakoulutukseen kohdennetaan määrärahaa pelastajakoulutuksen lisäämiseen. Valtion talousnäkökulmasta on tärkeää tiukka maksimoidaan jo olemassa olevien koulutuspaikkojen teho ja koulutus keskitetään niihin.

Maahanmuuton momentille esitetään noin 102 miljoonaa, joka on noin 37,1 miljoonaa enemmän kuin vuonna 2023. Valiokunta kannattaa hallituksen tavoitetta lyhentää ja tehostaa lupaprosesseja. Hallitusohjelma sisältää useita toimia, jotka laskevat menoja vuosittain reilulla 60 miljoonalla eurolla. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan esitetyt lisäresurssit varmistavat viraston tehokkaan toiminnan ja samalla varautumisen turvallisuusympäristössä tapahtuviin äkillisiin muutoksiin. Valiokunta pitää tärkeänä, että sisäisen turvallisuuden toimijoiden resurssit varmistetaan koko kehyskauden ajan.

Arvoisa puhemies! Tässä esittelyni. [Timo Heinonen: Erinomaista työtä!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Rantanen, olkaa hyvä.

14.04 Sisäministeri Mari Rantanen: Arvoisa puhemies! Ensin aluksi haluan kiittää eduskuntaa ja valtiovarainvaliokuntaa sisäministeriön pääluokkaan tehdyistä lisäyksistä, joista meni muun muassa koulupoliisitoiminnalle, hätäkeskuspäivystäjäkoulutukseen, Suomen Meripelastusseuralle investointeihin, ampumaradoille ja Helsingin Pelastuskoulun ruotsinkieliseen pelastajakoulutukseen.

Sisäinen turvallisuus on Suomen yhteiskunnan keskeinen tukipilari. Viimeaikaiset tapahtumat itärajalla ja nuorisorikollisuuden huolestuttava kehitys maassamme korostavat sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuttohallinnon toimivuuden merkitystä. Tarvittavat suorituskyvyt on turvattava vaikeasta julkisen talouden tilanteesta huolimatta, ja tähän näkyikin vuoden 2024 talousarviossa, jossa todella hallinnon määrärahasosaksi esitetään yhteensä 2,6 miljardia euroa, joka on siis noin 88 miljoonaa enemmän kuin vuoden 2023 talousarviossa. On selvää, että iso osa tästä rahasta menee palkkatarkistuksiin, mutta toisaalta on tärkeää myös, että koulutettu ja osaava henkilöstö tulee huomioiduksi. He ovat sisäisen turvallisuuden selkäranka, ja näinpä ollen on tärkeää ylläpitää henkilöstön veto- ja pitovoimaa, sillä ilman henkilöstöä me emme pysty turvaamaan myöskään sisäistä turvallisuutta.

Hallitusohjelman mukaisesti poliisille ehdotetaan talousarvioon 17,5 miljoonaa euroa lisää. Ajatus on tässäkin nostaa poliisihenkilöstöä, ja tavoitteena on 8 000 poliisihenkilötyötä vaalikauden lopussa. Tämä poliisin henkilöstömäärän lisäys todella kohdennetaan operatiiviseen toimintaan. Lisäksi nuorisorikollisuuden ehkäisyyn ja torjuntaan panostetaan viiden miljoonan euron pysyväisluonteinen lisäys. Tarve tähän ei liene kenellekään epäselvä, jotta välttyisimme niiltä vakavilta ongelmilta, joita muun muassa naapurimaassamme näemme.

Sisäministeriön hallinnonalan kustannukset ovat nousseet viime aikoina merkittävästi, ja erityinen haaste edelleen on ict- ja toimitilakustannuksissa. Näihin on pakko kyetä kiin-

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

nittämään jatkossa huomiota, mutta toisaalta on sitten huomioitava sekin, että ilman näitä on hyvin hankala ylläpitää suorituskykyjämme.

Tässä ajassa on äärimmäisen tärkeää huomioida se, että meillä kaikkien viranomaisen... Nyt me on saatu hyvin tämä poliisin resurssitaso turvattua myöskin tälle koko kehyskaudelle, mikä on äärimmäisen tärkeää heidän toimintansa suunnittelemiseksi, mutta samalla tavalla kaikki ovat tässä tärkeässä roolissa, niin suojelupoliisi kuin erityisesti myös Rajavartiolaitos. Ja kun on puhuttu siitä toimintaympäristön muutoksesta varsin pitkään, niin kun se näkyy kaikissa asiakirjoissa, nyt me näemme, mitä se tosiasiallisesti tarkoittaa, ja meidän on pakko siihen myöskin kyetä reagoimaan päättäjinä, jotta tosiasiallisesti tämä turvallisuusympäristön muutos, joka on jos ei pysyvä niin äärimmäisen pitkäaikainen, tulee huomioiduksi myös siinä, että meidän suorituskyvyt todella totta tosiaan säilyvät, on kysymys sitten Rajavartiolaitoksesta tai vaikkapa suojelupoliisista.

Sitten haluan ehkä tässä yhteydessä vielä kertaalleen nostaa esiin tämän pelastajakoulutuksen. Pelastajapulasta on puhuttu monta vuotta. Samaan aikaan huolena on kaikissa viranomaistoiminnoissa se, kuinka me saadaan parhaat ja kyvykkäimmät osaajat näihin tärkeisiin tehtäviin. Nyt olemme tehneet sen päätöksen, että niin Helsingin Pelastuskoulussa kuin Kuopion Pelastusopistossa voidaan jatkossa kouluttaa pelastajia. On äärimmäisen tärkeää huomata se, että kumpikaan ei sulje toistaan pois. On täysin selvää se, että Kuopion Pelastusopisto on suvereeni, on infraltansa huikea, mutta kun me tarvitsemme nyt kaikki talkoisiin mukaan kouluttamaan näitä pelastajia, niin ei ole mukava seurata sitä keskustelua, jossa nämä kaksi asetetaan vastakkain ja tuntuu, että se varsinainen tavoite, niiden pelastajien saaminen sinne pelastuslaitoksiin, unohtuu tässä toiminnassa. Itse hyvin iloisena esitän kumpaankin kouluun mahdollisuutta kouluttaa. Se on kuitenkin sitten myöskin yksi osa erityisesti sitä veto- ja pitovoiman tekoa, jolloin meillä voi esimerkiksi Etelä-Suomesta hakeutua lähemmäksi koulutukseen, kuitenkin niin, että Kuopio pystyy kouluttamaan myös. Ihmiset voivat valita, kumpi on tässä kohtaa itselle sopiva koulutuspaikka. Minusta se on suuri onnistuminen ja ilo, että meillä on nyt mahdollisuus kahdessa paikassa kouluttaa tähän meillä nyt jo olemassa olevaan pelastajapulaan pelastajia, ammattilaisia, jotka varmasti, kummasta koulusta hyvänsä valmistuvat, kelpaavat kyllä työhön tämän maan pelastustoimelle.

Arvoisa puhemies! Ihan tähän loppuun vielä totean, että on erityisen tärkeää tällä hetkellä kiinnittää huomiota näihin meidän turvallisuusasioihin, ja siitä emme tässä salissa varmastikaan ole eri mieltä, on sitten kummalla puolella salia hyvänsä istumassa. Varmasti voisi arvioida, että voi tulla vaikeampiakin aikoja, ja silloin tämän salin yhteinen näkemys ja panostukset turvallisuuskysymyksiin tulevat nousemaan arvoon arvaamattomaan. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Vastauspuheenvuoroa haluavat edustajat voivat pyytää sitä nousemalla seisomaan ja painamalla V-painiketta. — Edustaja Peltokangas, olkaa hyvä.

14.11 Mauri Peltokangas ps (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Mitä tulee maahanmuuttopolitiikkaan, hallitusohjelma ja sitä mukaileva talousarvioesitys ovat todellinen paradigman muutos, mitä tulee kokonaisuuteen. Maahanmuuton tuntuva kiristäminen on koko Suomen etu. Venäjän ja vasallinsa Valko-Venäjän naapureihinsa kohdistamat uudenlaiset, turvapaikanhakijoita välineellistävät temput ovat osoittaneet meille kai-

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

kille, että maahanmuuttopolitiikkamme on ollut osaltaan rikki. Siihen tehdään nyt tarpeellisia muutoksia ripeästi.

Jos me ajattelemme kokonaisuutta, niin on myöskin hyvä todeta se, että maahanmuuttopolitiikan yhdeksi tärkeäksi ohjenuoraksi tulee se, että maahanmuuttajilla tulee myös olla jatkossa enemmän vastuuta itsestään. Tähän ollaan menossa, ja toivon, että kaikki myöskin oppositiossa lähtevät tähän mukaan, koska se on tulevaisuudessa se meidän turvallisuuden tae, että saadaan tämä koko homma toimimaan.

Erityinen kiitos tässä kohtaa ministerille ja virkamiehille sinne rajalle siitä hienosta toiminnasta, mitä siellä on nyt tehty. Raja on nyt uudelleen kiinni, [Puhemies koputtaa] ja olemme nähneet sen, että se kaikki on ollut tarpeellista.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Heinäluoma, olkaa hyvä.

14.13 Eveliina Heinäluoma sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sisäiseen turvallisuuteen panostaminen on varsinkin näinä epävakaina aikoina erittäin tärkeää, ja pidän hyvänä sitä, että hallitus jatkaa viime kaudella aloitettua työtä sisäisen turvallisuuden viranomaisten resurssien parantamiseksi. Varsinkin tämä näkyy poliisin rahoituksen lisääntymisenä. Sitä pidän erittäin hyvänä. Samaan aikaan voi tietenkin perustellusti olla huolissaan rajuista sosiaaliturvaleikkauksista, jotka rapauttavat ennalta ehkäisevää pohjaa ja uhkaavat myöskin luoda meille epävakaita aikoja sisäisen turvallisuuden saralle.

Arvoisa puhemies! Itärajan tilanne on ollut esillä meillä koko syksyn ja on ollut yhteinen huolenaihe. Esitänkin tässä ministerille kysymyksen, kun Rajavartiolaitoksen resursivaje uhkaa kasvaa vuoteen 27 mennessä jopa 25 miljoonaan euroon: voisiko olla niin, että tässä tilanteessa hallitus vielä tarkistaa linjaansa ja pyrkii paikkaamaan [Puhemies koputtaa] tämän tärkeän Rajavartiolaitoksen viranomaistoiminnan rahoituksen?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Keto-Huovinen, olkaa hyvä.

14.14 Pihla Keto-Huovinen kok (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Ministeri! Itärajan tilanne on todellakin ollut meidän kaikkien suomalaisten mielissä tämän syksyn, ja rajanaapurimme Venäjä testaa toimintakykyämme hybridioperaatioilla, eivätkä yritykset varmasti jää tähän. Hallinto- ja valtiovarainvaliokunta ovat olleet todellakin huolissaan siitä, että Rajavartiolaitoksen perusrahoituksessa on merkittäviä puutteita ja nykyisen toiminnan jatkaminen näkyy jo operatiivisessa suorituskäytössä viimeistään vuodesta 2025. Hallitusohjelman mukaan kuitenkin Suomen rajaturvallisuus, Rajavartiolaitoksen riittävät resurssit, kalusto ja teknologia varmistetaan. Ministereiltä haluanakin varmistaa, että näin on, sillä meidän pitää varautua aivan kaikkeen.

Haluan myös kiittää Orpon hallitusta nopeista toimista rajan sulkemisen suhteen. Kiitos myös Rajavartiolaitoksen henkilöstölle, joka on tehnyt hienoa työtä näinä vaikeina aikoina.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Nieminen, olkaa hyvä.

14.15 Mira Nieminen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensiksi lämpimät kiitokset ministeriöille ja ministereille ja valiokunnalle tehdystä työstä.

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

Perusturvallisuus ja sisäturvallisuus ovat vihdoin saaneet niille kuuluvan huomion myös tässä hallituksen kyseessä olevassa talousarvioesityksessä. Tässä muuttuvassa ja hektisessä ajassa, jossa on yhä vaikeampi ennustaa seuraavia tapahtumia, on tärkeää, että meillä säilyy luottamus turvallisuuteen ja viranomaisiin. Onkin hienoa havaita, että turvallisuudesta on hyvin yhtenäinen näkemys valiokunnassa mutta laajemmin myös tässä eduskunnassa. Suomen turvallisuuden kehitys on heikkenemään päin. Ihmisten kokemuksia arjen turvallisuudesta ja oikeusturvasta koetellaan monesta suunnasta, ja tähän meillä ei ole aidosti varaa, kun uhka tulee myös ulkoapäin. Onneksi Suomessa vielä luotetaan viranomaisiin.

Mutta jotta pystymme pitämään kiinni tästä turvallisuudesta, tarkoittaa se määrätietoisia työtä sen eteen, myös oikeaa ja riittävää rahoitusta. Toimintaa ei voida suunnitella vuosittain haettavien useiden lisärahoitusten kautta, vaan sen pitää olla hallituskautteen sidottu näkemys ja jatkumo mielellään tästä eteenkinpäin kestäväällä pohjalla. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Honkonen, olkaa hyvä.

14.16 Petri Honkonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Hallitus todellakin ansaitsee kiitoksen siitä, että poliisin rahoitus turvataan ja siihen tulee tämä vakaus. Nythän sitä on liian pitkään jouduttu lisätalousarviomenettelyllä edellisinä vuosina hoitamaan, ja nyt sisäisen turvallisuuden tilanteenkin johdosta on selvää, että tämä ansaitsee kiitoksen ja on kaiken kaikkiaan positiivinen teko. Samaan hengenvetoon on kuitenkin todettava, että poliisihallinto on käyttänyt epäonnistuneisiin tietojärjestelmähankintoihin useita miljoonia, joilla olisi saatu vuosien varrella useita poliisin virkoja lisää, mutta toivottavasti nyt tähän hallintovaliokuntakin puuttuu, niin saadaan tulevaisuudessa muutosta.

Nostan esille vielä sen, kuinka nämä nyt saatavat noin sata uutta poliisin virkaa jakautuvat maantieteellisesti. On selvää, että rikollisuuden kannalta tietysti tämä pääkaupunkiseutu ja Itä-Uusimaa on se polttopiste, mihin tarvitaan niitä virkoja, mutta maaseudun poliisilaitoksillakin on haasteita saada tutkittua kaikki esille tulleet rikokset ja suoritua tehtäviään, [Puhemies koputtaa] joten toivon, että tätä voidaan myös ohjata siten, että saadaan poliisivirkoja tasapuolisesti koko maahan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Virta, olkaa hyvä.

14.18 Sofia Virta vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun halutaan rakentaa turvallisempaa tulevaisuutta, niin meidän kaikkien tulisi ehtiä vaikuttamaan jo kauan ennen kuin nuori kulkee ase kädessä tuolla kadulla, ja sen takia kannan huolta siitä, että hallitus tekee lapsiin ja nuoriin, perheisiin kohdistuvia heikennyksiä. Samaan aikaan itse lastensuojelussa juuri näiden erittäinkin raakoja rikoksia tehneiden nuorten kanssa työskennelleenä tiedän, että riittävillä väliintuloilla ja puuttumisella voidaan se suunta siinäkin kohtaa kääntää, usein silloin vain on jo uhri olemassa.

Kysyisin hallitukselta, onko ollut tarkastelussa tai noussut jossain keskusteluun se, mikä muun muassa Ruotsissa käydessämme nousi ja mitä entiset kollegat alalta usein tuovat esiin, että me tarvitsisimme lastensuojeluyksiköiden ja vankiloiden nuoriso-osastojen väliin tietynlaisen välimuodon, mikä olisi riittävän intensiivinen, tehostettu ja riittävällä osaamisella varustettu, josta ei voi hatkata ensimmäisen viikon jälkeen jatkamaan sitä rikoskierrettä. Onko tällaista mallia pohdittu, voisiko sitä kehittää? Ja miten tiedonvaihto,

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

tietojen luovutus, tietynlainen koordinaatio pyritään jatkossa turvaamaan, jotta tämä nuorten väkivaltainen käytös saadaan vähenemään ja loppumaan?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Meriluoto, olkaa hyvä.

14.19 Laura Meriluoto vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä täytyy sanoa, että tämän hallituksen maahanmuuttovastaisuus yllätti — siitäkin huolimatta, että perussuomalaiset ovat hallituksessa. Siellä istuvat nimittäin myös RKP ja kokoomus, joilta olisin kyllä odottanut enemmän globaalia vastuunkantoa. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Maailman pakolaistilannehan on tällä hetkellä historiallisen vakava, ja samaan aikaan hallitus puolittaa Suomen pakolaiskiintiön. [Sanna Antikainen: Hienoa! Se on hienoa!] Se on siis toimi, joka on koordinoitu ja valvotu tapa auttaa varmasti haavoittuvimmassa asemassa olevia pakolaisia. Kiintiöpakolaisiksi valitaan muun muassa kidutuksen uhreja, väkivaltaa kokeneita naisia, vammaisia ja lapsiperheitä, ja Suomen vastaanottamista kiintiöpakolaisista vuosittain noin puolet on lapsia. Tämä olisi kerta kaikkiaan kaikkein inhimillisin ja turvallisin tapa sekä näille ihmisille että myös Suomelle kantaa sitä vastuuta myös muiden maiden kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevista. Olen kyllä pettynyt siihen, että hallitus päättää nyt historiallisesti leikata tätä kiintiötä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Nikkanen, olkaa hyvä.

14.20 Saku Nikkanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä kohden on myös hyvä kiittää hallitusta hyvistä esityksistä ja erityisesti hallintovaliokunnan puheenjohtajaa ja hallintovaliokuntaa sekä myöskin hallinto- ja turvallisuusjaostoa hyvästä työstä tämän yhteisen sisäisen turvallisuuden hyväksi.

Näinä aikoina tällaisissa asioissa, niin kuin tässä on todettu, todellakin turvallisuus on se, minkä tulee yhdistää tätä salia ja tulee yhdistää sitä myös jatkossa. Äskeisessä sosiaali- ja terveysministeriön pääluokassa kannoin myös hieman huolta siitä, miten nämä niin sanotut pehmeät keinot nyt näillä hallituksen toimilla vaikuttavat mahdollisesti sisäiseen turvallisuuteen.

Pelastajakoulutukseen liittyvä kysymys: Sisäministeriön esityksessä oli alun perin neljä ja puoli miljoonaa euroa siihen, ja siitä hieman leikattiin. Kannan huolta ikääntyneistä pelastajista, niin kuin varmasti me kaikki, että saamme riittävän ajoissa riittävästi pelastajia tuonne kentälle. Oliko tähän joku tietty syy, miksi sitä leikattiin, ja olisiko siinä vielä mahdollisuus tulevaisuudessa ottaa [Puhemies koputtaa] niin sanotusti kiinni tätä pelastajakoulutusta? — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Tuppurainen, olkaa hyvä.

14.21 Tytti Tuppurainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomi valvoo EU:n pisintä rajaa Venäjän kanssa. Se on pitkä maaraja, se on samalla Schengen-ulkoraja, se on samalla Naton ja Venäjän välinen raja, ja sen turvallisuus on meidän kaikkien yhteinen asia. Olemme nähneet, mihin Venäjä pystyy. Se välineellistää turvapaikanhakijoita, ja käynnissä on hybridioperaatio, joka valitettavasti kaikesta päätellen ei ole vielä ohi.

Hallitus on toiminut tässä jämäkästi, ja olemme oppositiosta näitä toimia tukeneet. On erittäin tärkeää, että Suomea ei voi painostaa vaan että rajan turvallisuus taataan. Tässä ei

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

ole kysymys yleisestä maahanmuuttopolitiikasta, saati yleisestä turvapaikkapolitiikasta, vaan se pitää erottaa. Tässä on kysymys painostusyrityksestä, mihin emme voi millään tavalla antaa myöten.

Mutta, rouva ministeri, kysyisin teiltä Rajavartiolaitoksen resursseista: Tämän tilanteen hankskaaminen myös jatkossa vaatii riittäviä voimavaroja, henkilöstöä, osaamista, infrastruktuuria. Aiotteko te pitää kiinni siitä, että tämä uhkaava resurssivaje, jopa 25 miljoonaa euroa vuoteen 27 mennessä, [Puhemies koputtaa] korjataan kevään tulevassa riihessä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vestman, olkaa hyvä.

14.22 Heikki Vestman kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Venäjä on jatkanut hybridihyökkäystä Suomea vastaan ohjaamalla maahantulijoita Suomen rajalle. Hallitus on tehnyt selkeän valinnan, kun Suomen ja suomalaisten turvallisuus on asetettu poliittisesti muun edelle. Hallitus on tosiaan käyttänyt itärajan sulkemiseksi rajapöytäalaa, joka täällä eduskunnassa viime kaudella säädettiin. Kannustan hallitusta valmistelemaan pikaisesti lisätoimivaltuuksia, jos niille suinkin nähdään tarvetta. Luotan siihen, että poliittista tahtoa tukea niitä täältä eduskunnasta löytyy.

Julkista keskustelua tästä raja-asiasta on käyty siitä näkökulmasta, että Venäjän Suomen-maarakajalle ohjaamat henkilöt olisivat turvapaikanhakijoita. Kysynkin ministeriltä: ovatko kaikki kolmannen maan kansalaiset, joita Venäjä on Suomen maarakajalle ohjannut, olleet turvapaikanhakijoita, ja jos eivät, ovatko paperit olleet heillä kunnossa?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Räsänen, Hanna, olkaa hyvä.

14.24 Hanna Räsänen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Heti alkuun jaan huolen Rajan resursseista ja uskon ja toivonkin näin, että varmaan ministeriö on tämän keskustelun huomionut ja ministeri pitää huolta siitä, että Raja saa ne resurssit, mitä tarvitsee.

Keskityn tässä puheenvuorossa nyt Kuopion Pelastusopiston tilanteeseen. Ministeri jo totesikin aika osuvasti, että on kyse myös veto- ja pitovoimasta. Kuopiolla on tosi suuri alueellinen merkitys paitsi Savo-Karjalan myös koko Suomen ja Itä-Suomen elinvoiman kannalta. Se huoli tästä keskustelusta, vaikka se aina välillä varmaan epämurkavaa ministeristä onkin, perustuu siihen, että historia on osoittanut, että silloin jos on niukat varat ja on koulutusta useammassa paikassa, niin tahtoo kääntyä asia niin, että asioita lähdetään keskittämään. Siellä Savo-Karjalassa on meillä huoli, ettei käy sitten niin, että jossain vaiheessa tulevaisuudessa Kuopiota lähdetään näivettämään ja alasajamaan ja taas sitten tänne Helsingin päähän keskittyy se koulutus. Haluaisinkin nyt sanoa vielä kertaalleen ministerille: mikä on teidän viestinne sinne Savo-Karjalaan ja toimijoille, joilla on huoli tästä Kuopion Pelastusopiston tilanteesta tulevaisuudessa?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Siponen, olkaa hyvä.

14.25 Markku Siponen kesk (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Jatkan tästä samasta aiheesta vielä.

Tässä ministeri totesi, että on surullisena seurannut keskustelua tästä pelastajakoulutuksesta. Minäkin olen kieltämättä surullisena seurannut, kuinka hallitus on lähtenyt murtaamaan tämän valtakunnallisen Pelastusopiston asemaa Kuopiossa. Niin kuin on tullut todet-

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

tua, 4,5 miljoonaa tarvittaisiin näitten koulutuspaikkojen lisäämiseen, jotta tämä kaksinkertaistaminen toteutuisi, ja nyt tämä ei toteudu, vaan hallitus on aikeissa vähän niin kuin tiskin alta lähteä rahoittamaan tätä Helsingin Pelastuskoulua, jossa koulutuskustannukset ovat Kuopioon verrattuna jopa kaksinkertaiset. Mahdollistaneeko koko tämä lainsäädäntö sitten tätä Helsingin rahoittamista, sitäkin voisin tässä kysyä. Joka tapauksessa kokonaistaloudellisesti tämä ei ole järkevää, ja kahden itsenäisen koulun ylläpitäminen hallintoi-neen valtion rahoituksella olisi veronmaksajien rahojen tuhlaamista.

Arvoisa puhemies! Kuopion Pelastusopisto on tehnyt ehdotuksen, että Helsingin Pelastuskoulu liitetään hallinnollisesti valtakunnalliseen Kuopion Pelastusopistoon, [Puhemies koputtaa] mikäli hallitus jatkaa Helsingin Pelastuskoulun rahoittamista. Arvoisa ministeri, [Puhemies koputtaa] otatteko tämän Kuopion Pelastusopiston rakentavan ehdotuksen valmisteluun? [Vasemmalta: Toivottavasti ei!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lehtinen, olkaa hyvä.

14.26 Rami Lehtinen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Lopultakin löytyi hallitus, joka laittaa poliisin perusrahoituksen kuntoon, kiitos siitä.

Tilastot osoittavat, että nuoriso- ja jengirikollisuus ovat kasvaneet Suomessa merkittävästi. Sitä tuskin kukaan enää kiistää, mutta toki nämä asiat olisi voinut myöntää jo huomattavasti aikaisemmin. Viestit Ruotsista ovat olleet koko ajan sen kaltaiset, että meidän on täällä Suomessa reagoitava ajoissa, että emme joudu samaan tilanteeseen. On siis tehtävä jotain vielä, kun voimme.

Poliisin rooli rikosten ehkäisyssä on merkittävä. Pidän hyvänä asiana sitä, että poliisi-tehtävissä toimivien määrää lisätään 8 000:een vaalikauden loppuun mennessä. Jotta lisäys olisi mahdollista toteuttaa, se vaatii myös ammatin vetovoiman lisäämistä ja aloituspaikkojen täyttämistä. Kysyisinkin tässä kohtaa: miten voisimme varmistua siitä, että nämä aloituspaikat saadaan täyteen, kun niitä lisätään?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Ohisalo, olkaa hyvä.

14.27 Maria Ohisalo vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus kertoo torjuvansa nuoriso- ja katujengirikollisuutta sekä kovilla että pehmeillä keinoilla, ja ajattelen, että molempia kyllä todella tarvitaan, olen tästä samaa mieltä.

Ehdotin esimerkiksi vuonna 21 ampuma-aselainsäädännön tiukennuksia ja olen ymmärtänyt, että tämä etenee. Kiinnostaisi kuulla aikataulusta.

Sisäministeri ei tietenkään yksin kuitenkaan pysty vaikuttamaan kaikkeen sisäisen turvallisuuden edistämiseen. Tämän hallituksen toimet tulevatkin syventämään lapsiköyhyyttä. Ne tulevat painamaan 100 000 ihmistä toimeentulotuelle. Ne tulevat tarkoittamaan ahdistusta, tuskaa tulevasta ja penninvenyttämistä todella monessa kodissa. Samalla hallitus leikkaa vaikkapa lastensuojelun jälkihuollosta, siis sieltä, minne nimenomaan niitä resursseja pitäisi kohdentaa. Sysätään siis ihmisiä syrjään ja sitten ihmetellään, miksi pahoinvointi ja potentiaalisesti rikollisuus kasvavat. Olisikin syytä jatkaa viime kauden toimia muun muassa lisäämällä rahoitusta koulutukseen ja nuorisotyöhön, josta myös leikataan nyt, ja sosiaaliturvaan, [Puhemies koputtaa] jotta ihmisiä ei työnnettäisi yhteiskunnan syrjälle. Miten, ministeri, aiotte tarttua tähän [Puhemies koputtaa] isoon kuvaan huono-osaisuuden kasvusta näiden toimien myötä?

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Sarkkinen, olkaa hyvä.

14.28 **Hanna Sarkkinen vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Harmaa talous vie valtiolta verotuloja, mutta se myös heikentää rehellisten yrittäjien toiminta- ja kilpailuedellytyksiä. Harmaa talous on teema, joka hajoaa eri ministeriöiden ja eri viranomaisien vastuulle, ja koska kyseessä on tällainen monitahoinen ilmiö, joka edellyttää myös poikkihallinnollista yhteistyötä, on erittäin tärkeää, että Suomessa on ollut tällainen poikkihallinnollinen harmaan talouden torjuntaohjelma, joka varmistaa myös yhteistyön harmaan talouden torjumiseksi. Olinkin pöyristynyt huomattessani, että hallitus ei aio jatkaa harmaan talouden torjuntaohjelman laatimista ja aikoo vähentää joidenkin viranomaisien harmaan talouden torjuntaan suuntaamia resursseja. Se on kummallista, sillä harmaan talouden torjuntaan suunnatut määrärahat maksavat itsensä takaisin.

Arvoisa puhemies! Kysyisin ministeriltä: voisitteko uudelleen arvioida linjaanne ja kuitenkin laatia harmaan talouden torjuntaohjelman poikkihallinnollisesti eri ministeriöiden kesken ja suunnata torjunnan toimenpiteisiin tarvittavat resurssit?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Werning, olkaa hyvä.

14.30 **Paula Werning sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Myös minä haluan kiittää hallitusta tästä pelastajakoulutuksen rahoituksen lisäämisestä. Tämä 3,5 miljoonan euron lisäys pelastajakoulutuksen määrärahoihin jaettavaksi Helsingin ja Kuopion kesken on askel oikeaan suuntaan, mutta edelleen hieman riittämätön eikä riitä pelastajakoulutuksen kaksinkertaistamiseen. Me sosiaalidemokraatit esitämme pelastajakoulutettavien määrän nostamista siten, että tavoiteltu tuhat uutta pelastajaa saavutettaisiin jo vuonna 2030. Tämä edellyttää hallituksen budjettiesitykseen nähden miljoonan euron määrärahalisäystä pelastajakoulutuksen lisäämiseksi.

Pelastustoimen palveluiden turvaamisessa ohittamaton rooli on myös sopimuspalokunnilla. Budjetissa sopimuspalokunnat mainitaan vain kaksi kertaa, hallitusohjelmakertauksessa ja Palosuojaohjelmakohdassa. Ministeri Rantanen, minkälaisin keinoin meinaatte turvata aidosti sopimuspalokuntalaisten aseman ja toimintakyvyn osana tätä palo- ja pelastustoimen kokonaisuutta?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kaunistola, olkaa hyvä.

14.31 **Mari Kaunistola kok** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! Ensin lausun minäkin kiitokset ministerille ja koko hallitukselle hyvästä ja aktiivisesta työstä, mitä syksyn aikana rajaturvallisuuden eteen on tehty. Kiitokseni lausun myös hallintovaliokunnan puheenjohtajalle ja valiokunnalle hyvästä ja saumattomasta yhteistyöstä.

Niin, poliisien määrää tosissaan lisätään tällä hallituskaudella, ja se on erittäin tärkeää. Panostuksia tehdään rikostorjuntaan, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ja niin sanotun operatiivisen toiminnan kehittämiseen ja lisäämiseen sekä jengi- ja nuorisorikollisuuden torjuntaan. Erityisesti ilolla tervehdin myös koulupoliisitoiminnan ja ennalta estävän työn lisäämistä poliisilaitoksissa. Mitä nopeammin poliisi on eri viranomaisyhteistyössä mukana, sen helpommin myös voidaan asioihin ennalta estävästi puuttua. Kysyisin ministeriltä: miten me huolehdimme siitä, että poliisilaitokset huomioivat rahanjaossa myös maakunta-

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

keskukset, joissa erilaisia rikollisia [Puhemies koputtaa] ilmiöitä esiintyy jos jonkinlaisia?
— Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Honkonen, olkaa hyvä.

14.32 Petri Honkonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Puutun tähän maahanmuuttoon ja hallituksen maahanmuuttopolitiikkaan: Tässä hallitus on liittynyt akuuttiin rajakriisiin, jota hallitus on sinänsä torjunut oikein hyvin, korostanut, että siinä ei ole kyse turvapaikanhausta eikä maahanmuuttopolitiikasta. Olen samaa mieltä. Nyt kuitenkin tässä hallintovaliokunnan puheenjohtaja, edustaja Peltokangas tuntui sekoittavan nämä kaksi asiaa yhteen puhuessaan kiristystä maahanmuuttopolitiikasta.

Sen sijaan kun katsoo budjettikirjaa, niin tämä kova puhe maahanmuuttopolitiikasta ei eurojen tasolla juurikaan näy hallituksen esityksessä. Valtiovarainministeriö totesi menneenä kesänä menokartoituksessaan, että esimerkiksi turvapaikanhaun vastaanottomenoista olisi saatavissa jopa sadan miljoonan euron säästö. Hallitus ei kuitenkaan jostain syystä ole tällaiseen tarttunut. Kysyn: nyt kun köyhiltä ja lapsiperheiltä leikataan, aikooko hallitus säästää jossain vaiheessa myös maahanmuuton kustannuksista, tai harkitsetteko edes jossain vaiheessa myös sitä? [Ben Zyskowiec: Kuulitteko, perussuomalaiset? Ette ole liian kriittisiä maahanmuutossa! — Perussuomalaisten ryhmästä: Korjataan tilanne!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Ronkainen, olkaa hyvä.

14.33 Jari Ronkainen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kokonaisturvallisuus on sellainen asia, mitä ministeri varmaan päivittäin joutuu pyörittelemään, ja tämä pelastajien määrän väheneminen ilman lisäpanoksia on yksi sellainen iso riski meidän kokonaisturvallisuuteen. En oikein ymmärrä tätä pelkotilaa Kuopion opistosta, että se olisi jonhonkin häviämässä tai se liitettäisiin Helsinkiin. Eihän kyse ole siitä, [Perussuomalaisten ryhmästä: Kepulaista vastakkainasettelua!] vaan nyt yritetään saada putkesta maksimi porukkaa pihalle, että me saadaan tämä vaje täytettyä.

Kysymykseni liittyy sopimuspalokuntiin: Tässä edustaja Werning siihen viittasikin, että siellä on ongelmia. Viime kaudella Ilkka Kanervan johtama asevelvollisuuden ja maanpuolustuksen kehittämisen työryhmä pohti siviilipalvelusjärjestelmän muuttamista kohti kokonaisturvallisuutta. Voisiko sieltä löytyä kenties apuja tähän, jos sitä suunnattaisiin sopimuspalokuntien suuntaan? [Juho Eerola: Hyvä idea!] — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hopsu, olkaa hyvä.

14.34 Inka Hopsu vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitokset rajavartiijoille asiantuntevasta, rauhallisesta työstä myös minulta. Rajavartiolaitoksen resurssit oli kysymys, josta vihreät kanto jo viime hallituskaudella huolta, ja panostuksia sinne saatiin, ja toivottavasti tämä linja jatkuu.

Arvoisa puhemies! Suomi on tukenut kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevia pakolaisia kiintiöpakolaisjärjestelmän avulla jo 70-luvulta saakka. Pakolaiskiintiö on YK:n pakolaisjärjestö UNHCR:n suosittelema kestävä ratkaisu pakolaisten vastaanottamiseksi, [Juho Eerola: Kuunteles, Honkonen, nyt!] jolla pystytään tarjoamaan turvaa kaikista hädänalaisimmille ihmisille. Heidän joukossaan on usein erityisen haavoittuvassa asemassa

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

olevia ihmisiä, kuten lapsia, vammaisia henkilöitä sekä kidutuksen ja vainon uhreja. Hallituksen mukaan hallituksen turvapaikkapolitiikka perustuu hädänalaisimpien auttamiseen, mutta käytännössä tilanne on aivan eri. Maailmassa on yli 110 miljoonaa pakolaista, ja tässä tilanteessa laskette kiintiöpakolaisten määrän ennätyksellisen alas, [Puhemies koputtaa] 500 henkilöön. Toivon, että muutatte linjaa jatkossa. [Perussuomalaisten ryhmästä: Aivan sopiva määrä!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Räsänen, Joona, olkaa hyvä.

14.36 Joona Räsänen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On helppo yhtyä kiitoksiin sisäisen turvallisuuden viranomaisten toimintaedellytyksien parantamiseksi, jota hallitus on tehnyt. Tässä hallitus jatkaa sitä työtä ja linjaa, joka oli myös edellisellä hallituksella. Ylipäänsä tällä vuosikymmenellä puoluekirjaan katsomatta on ymmärretty sisäisen turvallisuuden viranomaisten resurssien parantaminen, ja tämä on aikamoinen linjanmuutos siihen, mitä vaikkapa vuosikymmen takaperin on tässä maassa tehty.

Arvoisa puhemies! Kiinnitän nyt kuitenkin huomiota siihen yhteen huoleen, jonka myös valtiovarainvaliokunta on nostanut esille, ja se hän liittyy Rajavartiolaitoksen resursseihin. Niin kuin tiedämme, siellä kehyskauden loppupuolella on 25 miljoonan euron vaje, joka toteutuessaan johtaisi, totta kai, Rajavartiolaitoksen toimintakyvyn alenemiseen. Kun pääministerikin on kyselytunnilla luvannut, että hallitus tulee korjaamaan tätä linjaansa, niin olisin nyt kysynyt sisäministeriltä, tullaanko tämä esitys tekemään jo keväällä kehysriihessä, koska sillä varmasti olisi myönteinen signaali myös meidän rajojemme ulkopuolelle, että Suomi pitää kaikissa tilanteissa myös Rajavartiolaitoksen resursseista huolta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Zyskiewicz, olkaa hyvä.

14.37 Ben Zyskiewicz kok (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! Ensin haluan kiittää hallitusta ja sisäministeriä linjakkaasta toiminnasta tässä rajakriisissä. On hyvä, että te olette jättäneet omaan arvoonsa ne, jotka ovat halunneet tehdä tästä kansainvälisen suojelun hakemisesta jonkinlaista muut oikeudet ja muut näkökulmat sivuuttavaa superihmisoikeutta. Sitähän se ei ole.

Mutta toinen asia: on hyvin tärkeätä, että Suomessa oleville ihmisille — suomalaisille, venäläisille, kaksoiskansalaisille — viestittäisiin hyvin tehokkaasti siitä, että nämä kiistatomat ongelmat, joita ihmisillä on tavata lähiomaisiaan, vierailta sairaitten omaistensa luona, viettää joulua yhdessä rajan takana, johtuvat vain ja ainoastaan Venäjän toiminnasta, siis vain ja ainoastaan Venäjän toiminnasta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Räsänen, Hanna, olkaa hyvä.

14.38 Hanna Räsänen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pohjois-Karjalasta, Itä-Suomesta, tulevana kansanedustajana tuo raja on varsin lähellä, ja nämä asiat, mistä täällä on keskusteltu, ovat todella lähellä ihmisten arkea. Ja voin kertoa, että myös ne tunnetilat, mitä ihmisillä siellä on, ovat aika voimakkaat ja pelko ei ole niistä pienin. Meillä on keskusteltu paljon tästä raja-aidasta, ja se projektihan on nyt ymmärtääkseni käynnissä. Raja-aitaa on rakennettu, ja siinä olivat vuosille 24—25 seuraavat kohteet. Nyt olisin kysynyt sitten ministeriltä: Onko tarkoitus mahdollisesti nopeuttaa raja-aidan rakentamista?

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

Ja onko tullut muutoksia, nyt kun on muuttunut tämä rajatilannekin, onko mahdollisesti tulossa enemmän kilometrejä kuin mitä alussa suunniteltiin, ja onko aikatauluihin tullut muutoksia?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vigelius, olkaa hyvä.

14.39 Joakim Vigelius ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Monta järkyttävää otsikkoa rikollisuuden kasvusta, väkivallan uhreista ja maahanmuuton ongelmista on jouduttu meillä Suomessakin lukemaan, ennen kuin politiikkaan alettiin saada muutosta. Nyt hän on sen aika. Jo ihan viimeisen viikon aikana nähdyt otsikot kielivät siitä, että muutostarve on hälyttävä. Meillä on esimerkiksi uutisoitu viimeisen viikon sisään Ylitorniolla koulussa tapahtuneesta epäilystä raiskauksesta, jonka tekijäksi epäillään 16-vuotiasta ja uhriksi 13-vuotiasta. Toisaalta samaan aikaan otsikoitiin myös Helsingin keskustassa leffateatterin ympäristössä tapahtuneesta ammuskelusta, jonka tekijäksi epäillään 16-vuotiasta ja uhriksi 19-vuotiasta. Jälkimmäisen pelastivat luotiliivit.

Nämä esimerkit eivät ole vain satunnaisia, mihinkään liittymättömiä yksittäistapauksia. Ne ovat ilmentymiä epäonnistuneesta politiikasta. Onneksemme tämä hallitus tekee nyt korjausliikkeen. Ensinnäkin rangaistuksia kovennetaan, toiseksi maahanmuuttoa kiristetään ja kolmanneksi aiempien hallitusten päänsilittelypolitiikasta luovutaan, [Puhemies koputtaa] ja se on koko Suomen eduksi.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Mikkonen, Krista, olkaa hyvä.

14.40 Krista Mikkonen vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos ensinnäkin ministerille siitä, että poliisin resursseja lisätään, niin kuin viime kaudella työ aloitettiin. Se on todella tärkeää. Mutta olen harmistunut siitä, että nyt ei onnistuttu pelastajien määriä tuplaamaan vielä tässä budjetissa, vaikka viime kaudella se oli tämän salin hyvin yhteinen tahtotila ja tiedämme kaikki sen tarpeen. Pelastusopisto oli jo valmiina tähän tuplaamiseen. Viime kaudella sinne laitettiin lisäresursseja, niin että varusteet, tarvittavat välineet ja koulutus suunnitelmat olivat siellä valmiina. Nyt on todella harmi, että tuota tuplausta ei tullut.

Ajattelen, että on tärkeää, että jatkossakin pidämme kiinni vahvasta Pelastusopistosta, ja jos pelastajia koulutetaan muuallakin kuin Kuopiossa, niin silloin tämän koulutuksen pitäisi olla Pelastusopiston alaista.

Haluan lopuksi vielä nostaa maahanmuuttopolitiikan ja kysyisin: miten EU-tasolla varmistetaan se, että meillä on laillisia reittejä tulla Eurooppaan? Nyt valitettavasti turvapaikkajärjestelmää käyttävät hyväkseen sellaiset ihmiset, [Puhemies koputtaa] jotka eivät ole siihen oikeutettuja.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lindén, olkaa hyvä.

14.41 Aki Lindén sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kohdistan kysymykseni teille, ministeri Rantanen. Tähän ei liity mitään arvostelua, mutta tähän liittyy huoli. Minulla on jonkunäköinen numeroneuroosi ilmeisesti, koska olen kovin tarkkaan tutkinut täällä poliisitoimen määrärahan kasvun erittelyä, ja se hän kertoo sen, että kun me otamme huomioon nyt eletävän vuoden alkuperäisen talousarvion ja siihen tehdyt kaksi li-

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

sätalousarviota, jotka olivat 24 miljoonaa euroa lisää poliisitoimeen, niin siitä ensi vuoden määräraha kasvaa 55 miljoonalla eurolla, ja täällä lukee, että siitä menee 34 miljoonaa euroa palkkaratkaisuihin. No, se on tietenkin hyvä, että palkkoja korotetaan, sitä en arvostele, mutta se vie 34 miljoonaa. Sitten täällä lukee, että vuokratulot 3,5 miljoonaa, ict-kulut 10 miljoonaa. Jääkö jälleen kerran se varsinainen toimintavolyymin kasvattaminen pienelle osalle, kun tämä kustannustason muutos edellä mainituista johtuen on näin suuri?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Heinonen, olkaa hyvä.

14.42 Timo Heinonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Lämpimät kiitokset jaoston puheenjohtaja Ronkaiselle hyvästä yhteistyöstä. Ampumaradat Hälvälä, Muukko, Ruutikangas ja Porin Killhouse saavat nyt odotettua rahoitusta.

Sisäministeri Rantanen, lämmin kiitos teille hyvästä työstä itärajan sulkemiseksi, kiitos toimistanne siellä. Venäjältä on käynnissä hybridihyökkäys Suomeen, ja se näyttää jatkuvan. Kaksi viikkoa kokeiltiin, Venäjä ei muuttunut. Eräs veteraani totesi, että ”me suljimme rajan 80 vuotta sitten, kuka sen meni avaamaan”. Nyt kysyn, ministeri Rantanen, teiltä: onko teillä tällä hetkellä riittävät lainsäädäntökeinot pitää tuo itäraja kiinni myös tammi-kuussa, kun tuo kuukauden nyt päätetty määräaika tulee umpeen? Viestit Venäjältä kertovat, että siellä jo tähän hyökkäykseen käytetyt maahantulijat odottavat seuraavaa porttien avaamista.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Sarkkinen, olkaa hyvä.

14.44 Hanna Sarkkinen vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nuorten pahoinvointi ja siihen kytkeytyvä, eri tavoilla ilmenevä nuorisorikollisuus ovat vakavia ja monitahoisia yhteiskunnallisia, inhimillisiä ongelmia. Nuorisorikollisuuden ehkäisyä hankaloittaa palvelu- ja viranomaisjärjestelmässämme se, että asia koskee niin monia eri toimijoita. Tämä johtaa siihen, että oikein kukaan ei usein ota kokonaisvastuuta nuorista ja nuorten kokonaistilanteesta rikoskierteen katkaisemiseksi. On myös liikaa hankkeita ja liian vähän pysyvää palvelua. Eri hallitukset pyrkivät keksimään pyörää aina uudelleen, vaikka kentällä kyllä usein tiedetään, mikä olisi olennaista. Olennaista olisi nuorten kokonaisvaltaisen kohtaaminen ja pallottelun lopettaminen, eri tahojen sujuva yhteistyö, tiedonvaihto viranomaisten välillä, palvelun jatkuvuus ja henkilökunnan pysyvyys.

Arvoisa puhemies! Kysyisinkin, miten hallitus edistää nuorisorikollisuuden ehkäisyssä toimivaksi havaittujen, moniammatillisten työmuotojen vakinaistamista ja levittämistä ja miten te pyritte ehkäisemään työn hajoamista eri viranomaisten välillä ja miten varmistetaan se, että joku ottaa kopin nuoren kokonaistilanteesta ja työtä myös johdetaan keskitysti.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Simula, olkaa hyvä.

14.45 Jenna Simula ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nostan tässä esiin hallituksen vahvan panostuksen ampumaratoihin ympäri Suomen. Ne hyödyttävät paitsi turvallisuusviranomaisia, reserviläisiä, metsästäjiä myös ampumaurheilijoita. Ampumaratoihin satsataan ensi vuonna yhteensä puolitoista miljoonaa euroa, ja lähes miljoona euroa osoitetaan puolestaan ampumaratojen ympäristölupahankkeeseen, jolla turvataan Suomen

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

ampumaratojen luvitusta. Ampumaratojen määrän kasvattaminen edellyttää ei vain rahallisia panostuksia vaan myös lainsäädännön muuttamista. Asia kuuluu sinänsä luvituksen osalta ympäristöministeriölle mutta koskettaa myös muita ministeriöitä, kuten sisäministeriötä.

Kysyisin ministeriltä: kun ampumaradat ensisijaisesti ovat kuitenkin turvallisuuskysymys, niin olisiko sisäministeriölle syytä antaa aiempaa vahvempi rooli suhteessa ampumaratoihin ja niiden luvitukseen? [Markku Eestilä: Erinomainen kysymys!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ja ministeri Rantanen, viisi minuuttia.

14.46 Sisäministeri Mari Rantanen: Arvoisa puhemies! Aloitanpa tällä kertaa edelleen tästä Kuopion Pelastusopistosta ja pelastajista. En oikein suoraan sanoen ymmärrä, mistä tällainen käsitys on tullut, että hallitus haluaa murtaa Pelastusopiston asemaa, kuten täällä todettiin. Sellaista ei ole missään sanottu, [Jenna Simula: Keskustalaista populismia!] sellaiseen ei ole missään kohtaa edetty, ja tämä on täysin kyllä nyt pötypuhetta, mitä jostain syystä levitellään. Hallitus ei halua murtaa Pelastusopistoa, hallitus ei halua puutua heidän asemaansa millään tavalla. Tässä on kysymys vain ja ainoastaan siitä, että kun meillä on olemassa toinenkin paikka, jossa on valmis infra, jossa on siis koulutettu jo vuosikausia, niin kyllähän se nyt kannattaa hyödyntää tässä, kun me tarvitaan pelastajia. Mielestäni tämän salin kyllä ehdoton... Olkoon politiikka mitä hyvänsä, mutta tämäntyypistä näkemystä ei kyllä kannata levittää, sillä se ei kyllä pidä paikkaansa. Minä en ole missään yhteydessä sanonut, että Kuopion Pelastusopistoa pitäisi ajaa alas millään tavalla, en missään yhteydessä, enkä tule sitä sanomaankaan, koska siihen ei ole minkäänlaisia perusteita.

Mitä tulee sitten tähän yhdistämiseen, niin ei, sellaista ei nyt tässä yhteydessä tehdä. Eli emme siirrä tätä Helsingin Pelastuskoulua tässä vaiheessa Pelastusopiston alle. Ja sitten on hyvä huomata se, että vaikka Helsingin koulutuksen yksikköhinta on ollut todella siis korkeampi — mutta siellä on saatu esimerkiksi pidempi ensihoidon koulutus — niin tarkoitus on nyt painaa se aivan samaan yksikköhintaan kuin mikä on Pelastusopistolla Kuopiossa, ja se tapahtuu siten, että he siirtyvät myöskin Kuopion Pelastusopiston opetussuunnitelmaan ja tämä ylimääräinen ensihoidon pidempi jakso jää sieltä pois. Sen lisäksi, kun he saavat nostettua sitä koulutettavien määrää, silloin se painuu tuohon samaan summaan. Eli tästäkään ei tarvitse olla huolissaan, että hallitus tuhlaisi kalliimpiin pelastajiin.

Sitten jengi- ja nuorisorikollisuudesta täällä varsin asianmukaisesti kannetaan huolta, ja siitä on syytäkin kantaa huolta. Totean uudelleen sen, että vierailin syksyllä Ruotsissa ja olen tavannut ruotsalaisia kollegoitani senkin jälkeen ja sieltä on syytä ottaa opiksi. He sanovat nyt suoraan, että he mokasivat siinä, että he peittelivät sitä ongelmaa, pyrkivät olemaan puhumatta, työnsivät päätä pensaaseen, ja totesivat meille, että näistä pitää puhua. Toinen asia, minkä he totesivat, oli, että alkää juosko tosiasioida karkuun. Maahanmuutto, huono kotoutuminen ja rikollisuus liittyvät yhteen. Ja kun nämä kaksi asiaa yhdistää ja kun uskaltaa tunnistaa ja tunnustaa ongelman, niin silloin yleensä niihin löytyy myöskin keinoja, ja meidän keinomme ovat monipuolisia. Sen lisäksi, että oikeusministeriössä on meillä toimenpideohjelman laatiminen tämän ongelman taklaamiseksi poikkihallinnollisesti ja laajasti, meillä on menossa rangaistusten kiristämisiä. Ja kun täällä kysyttiin tästä ampuma-aserikoksen rangaistavuudesta ja rangaistuksen kiristämisestä, niin kyllä, tämä hanke on jo oikeusministeriössä menossa. Sen lisäksi me puutumme maahanmuuttopoli-

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

tiikkaan ja me puutumme kotoutumispolitiikkaan. Näillä kaikilla yhdessä on tarkoitus tehdä se, että tilanne paranee ja me emme ajaudu sellaiseen tilanteeseen, missä naapurimaamme Ruotsi tällä hetkellä on. Voin taata sen, että siellä on selkeä halukin siihen, että Suomi ei koskaan tähän tilanteeseen ajaudu.

Sitten totean tästä rajatilanteesta. Aivan kuten täällä erinomaisesti kuvattiin, tämä ei ole turvapaikkakysymys, tämä ei ole maahanmuuttopoliittinen kysymys, tämä on yksinomaan turvallisuuspoliittinen kysymys. Tämä on hybridihyökkäys. Se tarkoittaa siis sitä, että Venäjä päästää omaan maahansa henkilöitä sinne oleskelemaan täysin laillisesti. Venäjä myöntää heille luvan oleskella Venäjällä, ja Venäjä tuuppaa näitä ihmisiä Suomen rajalle, ja Venäjä päättää, keitä meidän rajalle tulee. Meidän on tässäkin maassa, kun äskeisessä puheenvuorossani viittasin siihen turvallisuusympäristön muutokseen, kerta kaikkiaan kyettävä katsomaan maailmaa uusin silmin. Meidän on uskallettava tällaisessakin tilanteessa katsoa sitä tosiasiaa silmään, että tässä ei ole itse asiassa kysymys kansainvälisen suojelun hakemisesta. Tässä on kysymys siitä, että Venäjä päättää, keitä Suomeen tulee. Luonnollinen vastaus on tietenkin, että näin ei voi olla, ja sen vuoksi hallitus on toiminut tässä erinomaisen nopeasti käyttäen ensimmäistä kertaa näitä Rajavartiolain 16 §:n toimivaltuuksia täysimääräisesti, ja näin tulemme toimimaan jatkossakin. Sen lisäksi me tulemme katsomaan, tarvitaanko vielä jotakin muuta. Mutta olennaista on se, että me emme koskaan pääse tästä eteenpäin, jos me emme uskalla todeta, että tämä ei ole turvapaikkakysymys. Muuten siihen ei löydy pysyviä ratkaisuja.

Mitä sitten tulee täällä todettuun siitä, että venäläisväestölle ja ihmisille, jotka haluaisivat ylittää rajaa normaaleissa toimenpiteissä, pitäisi kertoa, että Venäjä on syypää, niin näin se on. Siihen pitää kiinnittää huomio. On nimittäin niin, että Suomihan avasi rajan, avasi kaksi rajanylityspaikkaa, joilla haluttiin mahdollistaa näille ihmisille muun muassa jouluna sukulaistensa tapaaminen, mutta Venäjä päätti toisin — Venäjä päätti toisin. [Puhemies koputtaa] Heille annettiin mahdollisuus. Venäjä päätti, että tämä ei käy. He ryhtyivät työntämään meille ihmisiä rajan yli, [Puhemies koputtaa] ja näin ollen Suomi joutui sulkemaan itärajan uudestaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Siirrymme puhujalistalle. — Edustaja Hoskonen, olkaa hyvä.

14.53 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Kiitoksia ministerille hyvästä selonteosta! Tämä asia on Suomen kannalta äärimmäisen vaikea ja vaarallinen, mutta hyvin siinä on ministeri toiminut, ja toimenpiteet ovat olleet oikea-aikaisia ja riittäviä.

Rajavartioston kannalta: Asun Ilomantsissa, Suomen itäisimmässä kunnassa, meillä on yhteistä rajaa naapurin kanssa 135 kilometriä. Rajan pinnassa olen lapsuudesta asti elänyt, ja lähimmillään noin 10 kilometrin päässä oli syntymäkotini. Se jatkuva erilaisten äänien maailma, mitä siellä itärajan takana tapahtui, on ihan lapsesta asti jäänyt pysyväismuistiin minulle. Ymmärrän ministerin huolet siitä, että meidän on itse toimittava määrätietoisesti ja välittömästi, kun tarve vaatii.

Mutta, arvoisa ministeri, olisin vielä kysynyt: Nyt oli tapaus, että Vaalimaalta tuli yksi, kiipesi aidan yli, ja yksi oli kahlannut sinne hankeen hieman edemmäksi rajasta ja pääsi sitä kautta tulemaan Suomen puolelle. Onko nyt meillä semmoinen tilanne, että sellaisten paikkojen luona rajan pinnassa, missä venäläisillä on tieyhteys Suomeen, on niin pitkälle valmius, että pystytään riittävän hyvät aidat tekemään? Nythän on talviaika vielä ja pysty-

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

tään metallifirmoissa kyllä tekemään töitä äkkiä, kun varaudutaan, että saadaan se aitavarustus asialliseen kuntoon. Ehkä koko rajan mittaista aitaa ei pystytäkään tekemään — tai toki sekin pystytään tekemään, jos siihen paneudutaan tosissaan, mutta onko se tarpeenkaan? Mutta on tärkeää, että se aitavarustus saadaan ajan tasalle, ja se, milloin se saadaan.

Ja toinen on sitten tämä vihreän rajan valvonta. Meillä on vähän huolestuttavasti... Kun olen tuolla rajan pinnassa elänyt ja myös perheeseen kuuluu yksi rajavartija, niin olen hänen työtään seurannut vähän huolestuneena, että mitä siellä rajalla tapahtuu, mutta rauhallistahan siellä kotikunnassani on ollut, eikä siellä ole häiriöitä ollut, mutta monessa muussa paikassa varsinkin eteläisessä Suomessa se rauha on jo järkkynyt ja se turvallisuuden tunne osittain hävinnyt, ja tähän meidän varmaan pitää tuudittautua. Mutta uskon, että me pystymme tämän asian selvittämään, että näihin saadaan riittävä määrä määrärahoja, että saamme vihreän rajan vartioinnin oikealle tasolle.

Sitten lopuksi, arvoisa puhemies, oli tämä poliisien näkyvyys. Meillä on poliiseja kohtuullinen määrä Suomessa. Meillä on vain mennyt itärajan kunnissa se poliisihomma sellaiseksi, että valtava määrä valvontaa kohdistetaan metsästäjiin. Niitähan seurataan melkein kuin ammattirikollisia, ja se on surullista, koska se on kuitenkin järjestäytyneitä toimintaa ja ne ovat rehellisiä miehiä ja naisia, jotka siellä toimivat. Siellä on ihan jatkuva valvonta päällä, ja välillä ihmettelen, kun samaan aikaan voisi kiinnittää huomiota siihen oikeaan poliisityöhön, ihmisten turvallisuuden vaalimiseen, samoin kuin siihen pieneen koulutukseen siellä tien varrella, joka odottaa taksiin pääsyä päästäkseen kouluun. Susi pyörii siellä lasten jaloissa, ja siihen tilanteeseen ei poliisilla ole minkäänäköistä intoa tarttua. Kaatolupaa et saa. Susi saa juosta pihassa vapaasti lasten leikkikentälle, eikä haittaa mitään. Tämä on, arvoisa ministeri, sellaista riskinottoa, lasten hengellä [Puhemies koputtaa] pelaamista. Toivon, että siihen puututaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Partanen, olkaa hyvä.

14.56 Karoliina Partanen kok: Arvoisa puhemies ja arvoisa sisäministeri! Hallitus vastaa akuuttiin pelastajapulaan siten, että pelastajapulaan kohdennetaan pelastajakoulutuksen lisäämisen määrärahaan 3,5 miljoonaa euroa, ja kiitos siitä. Tämä raha jakaantuu kuitenkin Pelastusopiston ja Helsingin Pelastuskoulun kesken siten, että Pelastusopisto saa 2,5 miljoonaa ja Helsingissä sijaitseva Pelastuskoulu miljoonan. Suomalaisien veronmaksajien ollessa tiukilla on tärkeää, että pelastajapula ratkaistaan kustannustehokkaasti. Valtakunnallisen Pelastusopiston tukeminen onkin kustannustehokkain ratkaisu pelastajapulien ratkaisemiseen.

Pelastusopisto, joka sijaitsee Kuopiossa, on valtion ylläpitämä sisäministeriön alainen valtakunnallinen oppilaitos ja valtion virasto. Sen tehtävistä on säädetty Pelastusopistosta annetun lain kakkospykälässä, jonka mukaan Pelastusopisto antaa muiden tehtävien ohella pelastustoimen ja hätäkeskustoiminnan ammatillista peruskoulutusta. Pelastusopisto, joka siis sijaitsee Kuopiossa, on tärkeä osa koko Suomen sisäistä turvallisuutta ja varautumista. Pelastusopiston koulutus- ja tutkimustoiminta tekee koko itäisestä Suomesta myös houkuttelevan osaajille ja opiskelijoille ja on tärkeä osa alueille painottavaa kokonaisturvallisuusosaamista.

Arvoisa puhemies! Hallitus on esittänyt vuoden 24 täydentävässä talousarvioesityksessä miljoonan euron lisäystä pelastajakoulutukseen Helsingin kaupungin Pelastuskoululle. Valtakunnallinen Pelastusopisto, joka sijaitsee siis Kuopiossa, ei ole saamassa lainkaan li-

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

särahoitusta täydentävässä talousarvioesityksessä. Toivoisin, että tässä salissa ei puhuttaisi Kuopion Pelastusopistosta, koska sellaista koulua Suomessa ei ole. Haluan myös korostaa, että kyse ei ole kuopiolaisten peloista vaan siitä, että suomalaisten veroeuroja on käytettävä kustannustehokkaasti. Helsingin koulutuksen kustannukset eivät ole läpinäkyviä, eikä niitä ole julkaistu.

Helsingin kaupungin pelastajakoulutuksen rahoitusta koskevan päätöksen myötä on tapahtumassa periaatteellinen muutos, josta ei ole paljon puhuttu. Sisäministeriö on ryhtymässä rahoittamaan suoraan Helsingin kaupungin omaa Pelastuskoulua ohi tätä tehtävää valtakunnallisesti lain nojalla hoitavan Pelastusopiston. Olen entisenä asianajajana pohtinut, että kun Pelastusopiston tehtävistä säädetään lailla, niin miksi Helsingin Pelastuskoulun osalta näin ei ole. Toivon, että tämä laillinen problematiikka on pohdittu ja selvitetty ministeriössä hyvin. Mahdollinen juridinen ongelma olisi myös hoidettavassa siten, että Helsingin Pelastuskoulun tutkintokoulutus liitettäisiin hallinnollisesti ja toiminnallisesti osaksi valtakunnallista valtion Pelastusopistoa, kuten olen yhdessä edustajien Eestilä ja Kilpi kanssa toimenpideoitteessa esittänyt.

Pyytäisin vielä arvoisaa sisäministeriä perustelemaan sen, miksi aloitteen mukaista päätöstä ei voida tehdä. Ymmärsin äsken teidän puheenvuorostanne, että ilmaisitte, että tällaiseen toimenpiteeseen ei ryhdytä, mutta en vielä aivan saanut niitä perusteita selville, miksi näin ei voi olla. — Kiitos. [Vasemmalta: Hyvä puhe! — Aki Lindén: Ministeri perusteli hyvin kantansa äsken!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Garedeu, olkaa hyvä.

15.00 Kaisa Garedeu ps: Arvoisa puhemies! Sisäinen turvallisuus on kaiken hyvinvoinnin lähtökohta. Siitä ei voida eikä tulla tinkimään. Sisäministeriön alle kuuluvat muun muassa Rajavartiolaitoksen ja poliisin toiminta sekä maahanmuutto. Rajavartiolaitos tekee tälläkin hetkellä äärimmäisen arvokasta työtä, haastavaa työtä itärajalla Venäjän hybridihyökkäyksen torjumisen parissa. Laitokselle esitetään ensi vuodelle lähes 30 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 23 varsinaisessa talousarviossa. Hallitusohjelmaan on kirjattu tavoite nostaa rajavartioiden määrä 3 100 henkilötövuoteen. Jo ensi vuoden aikana määrän olisi tarkoitus nousta 3 000:een.

Poliisille puolestaan budjetoidaan reilut 946 miljoonaa, mikä on noin 82,6 miljoonaa euroa enemmän kuin tälle vuodelle. Poliisien määrää kasvatetaan hallituskauden aikana 8 000 henkilötövuoteen. Ensi vuonna saadaan noin sata henkilötövuotta lisää operatiivisten tehtävien hoitamiseen.

Viime vuosina on nähty nopeaa jengirikollisuuden yleistymistä. Erityisen surullista on, että alle 15-vuotiaiden tekemien vakavien rikosten osuus on kasvanut. Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2022 näiden määrä kasvoi 136 prosenttia edelliseen vuoteen nähden. Onneksi tämä hallitus lisää pysyvästi nuorisirikollisuuden ehkäisyyn ja torjuntaan viisi miljoonaa euroa. Valtiovarainvaliokunnan mukaan tämä lisää poliisin mahdollisuuksia puuttua katujengirikollisuuteen.

Erittäin tärkeänä valiokunta pitää panostuksia ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin, kuten Ankkuri-toimintaan, ja niin pidän minäkin. Ankkuri-toiminnassa poliisin, nuorisotoimen, sosiaalitoimen ja terveystoimen ammattilaiset työskentelevät yhdessä, jotta väärille teille joutunut nuori ja hänen perheensä saisivat mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tehok-

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

kaan tuen ja avun. Juuri tällainen ennaltaehkäisevä työ on kustannustehokkainta ja parasta asioihin puuttumista.

Myös maahanmuuttopolitiikkaan tulee vihdoinkin todellinen täyskäännös. Avoimen maailman syleilyn sijaan sitä muokataan palvelemaan sisäistä turvallisuutta ja hyvinvointiyhteiskunnan kestävyyttä. Hallitus aikoo muun muassa muuttaa kansainvälisen suojelun väliaikaiseksi, lyhentää kansainvälisen suojelun lupien pituuden EU:n mahdollistamaan minimiin, palauttaa kielteisen päätöksen saaneet turvapaikkahakijat lähtömaihinsa mahdollisimman nopeasti, puolittaa pakolaiskiintiön 500 henkilöön ja selvittää mahdollisuutta poistaa oleskelulupa, mikäli henkilö syyllistyy Suomessa vakavaan rikokseen. Ja tietysti hallitus tulee vaatimaan, että maahanmuuttajan on opetettava kieli, mentävä töihin ja noudatettava Suomen lakeja.

Valtiovarainvaliokunnan mietinnön mukaan hallitusohjelman mukaiset toimet vähentävät vastaanoton menoja vuosittain noin 44 miljoonaa ja vastaanoton asiakkaille maksettavien tukien määrä vähenee 15 miljoonalla. Vastaanoton parissa olevien henkilöiden määrän arvioidaan laskevan vuosina 2024—2027 keskimäärin 40 000:sta 7 000 henkilöön — siis 40 000:sta 7 000 henkilöön.

Arvoisa puhemies! Kiitos sisäministeri Rantaselle erinomaisesta ja päättäväisestä työstä itärajan tilanteen suhteen sekä koko hallitukselle päätöksistä, joissa kansalaistemme turvallisuus on nostettu prioriteettilistan kärkeen. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kaunistola, olkaa hyvä.

15.04 Mari Kaunistola kok: Arvoisa puhemies! Hyvä ministeri! Sisäisen turvallisuuden osalta hallitusohjelmaan on tehty tärkeitä painotuksia ja kirjauksia. Täällä jo monesti esiin noussut poliisin operatiivisen toiminnan vahvistaminen 8 000:een poliisiin htv:hen tämän hallituskauden aikana on tärkeä tavoite. Se, että alalla vihdoinkin voidaan tehdä pitkäjänteistä ja suunnitelmallista työtä, on erittäin tärkeää poliisitoiminnan vakauden ja toimintavarmuuden kannalta. Tärkeitä ovat myös panostukset rikostorjunnan sektoriin, joka monissa poliisin toimipisteissä tällä hetkellä sakkaa ja siten aiheuttaa pitkiä prosesseja niin asiakkaille kuin toisaalta tutkintatyötä tekevillekin.

Pidän tärkeänä, että maakuntakeskukset pitää huomioida resurssien jaossa ja kiinnittää huomiota siihen, että maakunnissa riittää osaamista ja henkilötyövoimaa puuttua eri alueilla ilmeneviin ongelmiin. Viranomaisyhteistyössä poliisin tulee näkyä tehokkaasti ja olla läsnä ennaltaestävässä toiminnassa ja vaiheessa, jotta esimerkiksi lasten ja nuorten parissa tehtävään työhön voidaan panostaa jo varhaisessa vaiheessa.

Sisäisen turvallisuuden sektorilla meillä on haasteita koulutuksen osalta. Hallitusohjelmassa on painotettu, että poliisikoulutuksen mahdolliset uudistamistarpeet selvitetään tämän kauden aikana. On tärkeää, että hyviä ja hakukriteerit täyttäviä hakijoita poliisikoulutukseen riittää myös jatkossa. Tällä hetkellä koulutukseen ei saada riittävää määrää hakijoita, ja on tärkeää, että ala pysyy kuitenkin kilpailukykyisenä ja koulutusvaatimukset korkealla, myöskin sen vuoksi, että koulutukseen halutaan hakeutua. Vain siten tuo tavoite, 8 000 henkilötyövuotta, poliisin sektorilla toteutuu.

Huomiota pitää kiinnittää myös poliisin työhyvinvointiin, johtamiseen ja työturvallisuuskysymyksiin entistä enemmän. Nämä ovat asioita, jotka merkitsevät, kun alalle hakeudutaan — parhaimmillaan näillä painotuksilla saadaan alalle pito- ja vetovoimaa. On hyvä huomioida, että nuoret painottavat alaa ja työtä valitessaan eri asioita kuin esimerkiksi oma

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

sukupolveni, ja nimenomaan painopiste on vapaa-ajan, työn sekä perheen yhteensovittamisessa, jotka ovatkin tärkeitä arvoja, samoin kuin se, että työssä on hyvä olla ja sinne on mukava mennä. Siksi painotukset johtamiseen ja työhyvinvointiin ovat keskeisiä.

Arvoisa puhemies! Meillä on pulaa myös pelastajista. Hallitusohjelmakirjauksien mukaisesti pelastajien koulutusmääriä lisätään. Ohjelmassa on myös kirjaus, että tarpeen vaatiessa myös alueellista pelastajakurssia voidaan järjestää. Se ei ole pois Pelastusopistolta. Tämä on tärkeää, jotta saamme vastattua siihen konkreettiseen pelastajapulaan, joka meillä on käsillä. Pelastusopisto voi hallinnoida koulutuksia alueellisesti myös muualla, ja näin koulutus mahdollistuu ja muun muassa joidenkin koulutusmoduulien osalta voidaan tehdä lähempänä alueellisesti kuin esimerkiksi Kuopiossa. Tämä voi olla merkityksellistä esimerkiksi perheellisten koulutukseen haluavien kohdalla. On tärkeää kehittää myös Helsingin Pelastuskoulun toimintaa Pelastusopiston toiminnan yhteydessä. [Puhujan mikrofoni sulkeutuu] — Loppuiko minulta aika, puhemies?

Puhemies Jussi Halla-aho: Mikrofoni lakkasi toimimasta.

Voinko vielä jatkaa loppuun?

Puhemies Jussi Halla-aho: Olkaa hyvä ja jatkakaa.

Haluan, arvoisa puhemies, vielä nostaa esille Hätäkeskuslaitoksen, joka usein keskusteluissa ehkä jää hieman vähemmälle. On tärkeää, että Hätäkeskuksen resurssit varmistetaan ja ihmisiä auttamisen ketjussa usein ensimmäisenä auttavan tahon osalta niitä vahvistetaan. Myös toiminnan kehittäminen on hallitusohjelmakirjauksessa. Siinäkin on huomioitava, että koulutusmäärien tarkastelu on tärkeää ja samalla huolehditaan ja tarkastellaan myös kokonaisuutta kielipoliittisesta näkökulmasta.

Arvoisa puhemies! Kaikkien viranomaisten koulutuksen ja kehitystarpeiden huomioiminen on erityisen tärkeää, ja niihin on etsittävä nopeasti ja tehokkaasti keinoja, jotta koulutusmäärät saadaan nousuun ja alat pidettyä vetovoimaisina. Meillä ei ole varaa päästää maailman mittakaavassa korkealle arvostettuja turvallisuusalan toimijoita ja aloja ja niiden korkeaa luottamusta laskemaan sen vuoksi, että niihin ei saataisi vetovoimaa ja tekijöitä. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Meriluoto, olkaa hyvä.

15.10 Laura Meriluoto vas: Arvoisa puhemies! Ministeri! Ihmettelen, että tästä hallituksen ohjelmasta ja budjetista ei löydy resursseja harmaan talouden torjumiseen, vaikka esimerkiksi harmaan talouden torjuntaohjelma on laadittu 17 vuotta putkeen ennen tätä hallitusta. Nyt harmaan talouden torjunnan määrärahat ja ohjelmat loistavat poissaolollaan. Harmaa talous aiheuttaa julkiselle taloudelle suuren laskun. Eri selvityksissä on arvioitu, että sen aiheuttama verovaje on vähintään 4—6 miljardia euroa, siis puolet hallituksen ottamasta uudesta velasta. Nyt ne verot on kerättävä muualta, ja valtiovarainministeri on jopa väläyttänyt ruuan arvonlisäveron nostamista. Mitkä ovat hallituksen syyt kääntää Suomen kelkka nyt? Panostukset harmaan talouden torjuntaan ovat olleet tehokkaita ja maksaneet tähänkin asti itsensä monin kerroin takaisin. Esimerkiksi viime vuonna pelkästään rikoshyötyjen haltuunottona saatiin valtion kassaan 26 miljoonaa euroa. Näillä pää-

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

töksillä on myös tärkeä arvoviesti. Hallitus haluaa mieluummin ottaa pienituloisilta kuin kiristää yritysten mahdollisuuksia vältellä veroja.

Arvoisa puhemies! Palaan vielä maahanmuuttoon, jossa hallituksen linja tosiaan on selkeä: lisää byrokratiaa, pelkoa ja vastakkainasettelua, vähemmän ihmisoikeuksia, turvaa ja integraatiota. Hallitus panostaa perus- ja ihmisoikeuksia rajoittavan säilöönoton laajentamiseen. Säilöönoton tulisi olla perusteltu ja viimesijainen toimi. Sen sijaan, että perusteita höllennetään ja säilöönottoaikaa pidennettäisiin, ovat esimerkiksi lapsen oikeuksien komitea ja YK:n ihmisoikeusneuvosto vaatineet Suomea kieltämään alaikäisten säilöönoton. Hallitus myös muuttaa kansainvälisen suojelun väliaikaiseksi ja lyhentää lupien pituutta, mikä tulee lisäämään kustannuksia, byrokratiaa ja epävarmuutta. Asiantuntija-arvioiden mukaan on hyvin epätodennäköistä, että yksilön tapauksessa olosuhteet suojeluaseman myöntämiselle muuttuisivat vuodessa tai kolmessa. Sen sijaan lyhytaikaiset oleskeluluvat ja suojeluaseman säännöllinen tarkistaminen voivat altistaa suojelua saaneet ihmiset työvoiman hyväksikäytön riskeille, vaikeuttaa kotoutumista ja lisätä erilaisia riskejä mielen-terveydellisiin oireisiin ja toimintakyvyn heikkenemiseen.

Arvoisa puhemies! Samaan aikaan pakolaiskiintiö tosiaan puolitetaan, kun pakolaistilanne maailmassa on historiallisen vakava. Tämä toimi, siis pakolaiskiintiö, on koordinoitu ja valvotu tapa auttaa varmasti haavoittuvimmassa asemassa olevia pakolaisia. Kiintiöpakolaisuus tarjoaa kaivatun turvallisen reitin suojeluun ja mahdollistaa uuden alun usein vuosia pakolaisleireillä eläneille. Kiintiöpakolaisiksi valitaan muun muassa kidutuksen uhreja, väkivaltaa kokeneita naisia, vammaisia ja lapsiperheitä. Suomen vastaanottamista kiintiöpakolaisista vuosittain noin puolet on lapsia. Päätös laskea pakolaiskiintiötä on kestävässä tilanteessa, jossa pakolaisten määrä on kasvanut vuosittain rajusti useiden pitkittyneiden konfliktien ja kriisien vuoksi. Pakolaiskiintiön koko ei ole ensi sijassa edes taloudellinen vaan moraalinen kysymys. Suomi jopa saa Euroopan unionin turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastolta kertakorvauksen vastaanottaessaan kiintiöpakolaisia. Pakolaisten auttamiseksi tarvitaan myös yhteiseurooppalaisia ratkaisuja ja sitovaa vastuunjakoja. Tämä ei voi tarkoittaa auttamisen ulkoistamista EU:n rajojen ulkopuolelle ja maihin, joissa pakolaiset ja turvapaikanhakijat kärsivät jo nyt vakavista ihmisoikeusloukkauksista. Sen sijaan tarvitaan tukea olemassa olevalle YK-vetoiselle järjestelmälle, jolla apua tarvitsevia voidaan auttaa hallitusti ja tehokkaasti nyt. Pakolaiskiintiön tulisikin laskemisen sijaan nousta merkittävästi.

Arvoisa puhemies! Sitten vielä tästä Pelastusopistosta ihan pari sanaa: Hallitus yritti tilkitä Pelastusopiston puuttuvia resursseja lisärahoituksella, mutta rahat eivät vielä kukaan riitä pelastajapulan ratkaisemiseksi. Hallitus on itse sitoutunut ohjelmassaan turvaamaan tarvittavan pelastajamäärän. Kuopion pelastusopiston turvaaminen täysimääräisesti on tärkeä koko Suomen turvallisuudelle, ja kyllähän se myös on Itä-Suomen veto- ja elinvoiman kannalta merkittävä kysymys, joka toivottavasti huomioidaan jatkossakin. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lindén, olkaa hyvä.

15.15 Aki Lindén sd: Arvoisa puhemies! Jatkan aivan lyhyesti ensi alkuun sitä, mistä kysyin äskeisessä debatissa. Oletinkin, että ei siihen nyt ollut tarvetta tällä foorumilla vastata, mutta toiveeni on, että kun tapaatte poliisin ylijohtoa, ottaisitte esille tämän tilanteen. Eli kun määräraha kasvaa tämän vuoden toteutuvasta 55 miljoonalla eurolla ja siitä merkittävä osa menee palkankorotuksiin, vuokriin ja ict-kuluihin, niin mikä on sitten se todellinen vo-

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

lyymin kasvu? Minulla on muuten semmoinen olo, että vaikka poliisin määräraha onkin melkoisen kasvava, me jälleen kerran näemme täällä lisätalousarvioehdotuksen juuri sillä perusteella, että nämä äsken mainitsemani kuluerät siellä kasvavat.

Sitten katsotaan vähän kauemmaksi kuin yli yhden vuoden: Minulla on tässä julkisen talouden suunnitelma eli JTS vieressäni, ja sieltä löytyy sisäministeriön hallinnonalalta virke, jota kerran aikaisemminkin täällä eräässä debatissa siteerasin: ”Sisäministeriön pääluokan määrärahataso on vuonna 2024 noin 2,5 miljardia euroa, josta se alenee noin 1,9 miljardiin euroon vuonna 2027.” Olen täysin tietoinen siitä, että tämä aleneminen perustuu merkittävimmältä osaltaan kahteen asiaan: Kun tällä hetkellä maahanmuuton kustannukset ovat noin viidesosa eli 500 miljoonaa siitä 2,5 miljardista, niin tuon suunnittelukauden lopulla on arvioitu, että ne ovat enää kahdeksan prosenttia, eli siis maahanmuuton kustannuksia vähennetään merkittävästi. Toinen on se, että Rajavartiolaitoksessa on tällä hetkellä ensi vuodelle merkittäviä investointimäärärahoja, ja kun ne investoinnit on suoritettu, ei ole vastaavasti tarvetta enää niihin samoihin määrärahoihin. Mutta silti näidenkin kahden seikan jälkeen — ja siis tämä tapahtuu kaikki vuoden 24 kustannustasossa, niin että tässä ei ole tietenkään inflaatiota otettu huomioon — koko SM:n määräraha on huolestuttava. Osanahan sitä on se kysymys, mistä täällä on puhuttu, että 25 miljoonaa euroa näyttäisi suorastaan puuttuvan Rajavartiolaitokselta. Ymmärrän, että nämä JTS:t ja talouden raamit tehdään tiukoiksi, niin kuin muillakin hallinnonaloilla, mutta halusin nostaa tämän asian tässä esille.

Ihan viimeisenä vielä lyhyesti: Huomasin eräästä tiedotusvälineestä koko sivun artikkelin — etteikö se olisi ollut kotikaupunkini Turun Sanomat — jossa esitettiin ajatus, että eikö pelastustoimea voisi ottaa pois hyvinvointialueilta, kun nyt näyttää siltä, että hyvinvointialueiden budjetit ovat hankaluuksissa. Tämä pikkusen hätkähdytti minua siinä mielessä, että sinnehan se nyt monella tavalla järkevästi kuuluu, mutta siihen jotenkin sisältyi ajatus siitä, että hallinnollisesti täällä turvasektorilla mukanaolo takaa paremman resurssikehityksen kuin siellä hyvinvointisektorilla mukanaolo.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vigelius, olkaa hyvä.

15.18 Joakim Vigelius ps: Arvoisa puhemies! Nyt on aika todeta pitkään vaiettu tosiasia ääneen: turvapaikkajärjestelmä on paitsi vanhentunut myös vaaraksi länsimaille, erityisesti Euroopalle ja meille ulkorajamaille. Nyt se nähdään itärajalla. Ensin kehitysmaista viisumain Venäjälle, sitten Pietarista uudenkarheat talvitakit ja taksikyödein rajalle. Matka jatkuu rajalta ostetuin kallein polkupyörin Suomen raja-asemalle. Jos sitten puomi on kiinni, voi läpi yrittää väkisinkin. Mallikkaimmin siinä suoriutuneet ja asylymisiä hokeneet palokitaan pääsyllä turvapaikkajärjestelmän piiriin.

Suurin osa tunnistaa ja tunnustaa tämän ongelmaksi. Mutta se pieni osa, joka ei vielä sitä näe tai näkee oikeuden hakea turvapaikkaa menevän kaiken muun edelle, kysyn teiltä: jos turvapaikanhakuun, nykyiseen turvapaikkajärjestelmään, ei liity ongelmia, miksi Venäjä ja Valko-Venäjä aseistavat sen länttä vastaan? [Miko Bergbom: Hyvä kysymys!] Kyse ei ole pelkästään Suomeen kohdistuvista hyökkäyksistä. Samaa kehitysmaiden väestön masinointia rajoja ravistelevaan on nähty myös Puolan, Liettuan ja Latvian rajoilla Valko-Venäjän vastaisella rajalla. Siellä vihamielisin aikein orkesteroitu rajakriisi on kestänyt jo pari vuotta hyvinkin rumin seurauksin.

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

Tämä on muistutus paitsi puolustus- ja rajapolitiikan merkityksestä myös yleisemmin turvapaikkajärjestelmän, maahanmuuton ja etenkin sisäiseen turvallisuuteen liittyvien riskien jatkuvasta ajankohtaisuudesta. Onkin Suomen onni, että punavihreiden sijaan hallituksessa tahtipuikkoa heiluttavat nyt perussuomalaiset muiden hallituspuolueiden ohella.

Hallitusohjelmassa todetaan yksiselitteisesti, että hallitus takaa kansallisen turvallisuuden kaikissa tilanteissa. Ohjelmaan on myös kirjattu jo viime kesänä, ennen kuin oli tietoaakaan nykyisestä rajakriisistä, tästä uudenlaisesta turvapaikkamekanismin aseistamisesta meitä vastaan seuraavasti: ”Ensisijaisesti hädänalaisimpia autetaan lähtöalueilla. Euroopan rajojen ylittämiseen ja turvapaikan hakemiseen Suomesta perustuva turvapaikkamekanismi minimoidaan.” Tämä on siis suoraan hallitusohjelmasta, sillä vastuullisella puolustus-, raja- ja maahanmuuttopolitiikalla pystymme ennaltaehkäisemään sen, mitä myös Venäjä rajallamme nähdyllä turvapaikanhakijoiden masinoinnillaan oikeastaan ajaa takaa: levottomuutta, polarisaatiota ja myös väkivaltaisuuksia, sisäpoliittisia ongelmia. Laajamittaisella turvapaikanhakijoiden rajallemme ohjaamisella Venäjä pyrkii niihin samoihin sisäpoliittisiin ongelmiin, joita Ruotsissa on tavanomaisempien turvapaikkasiirtolaisten vuoksi 2010-luvun alusta lähtien todistettu: aseväkivallan ykkösmaaksi nousu, päivittäisiä ammuskeluja, valtavia yhteiskunnallisia levottomuuksia.

Vaikka hallitus on vastannut akuuttiin rajakriisiin nopeasti, korjattavaa Suomessa, etenkin maahanmuutto- ja kriminaalipolitiikan saralla, riittää kyllä koko hallituskaudelle. Ihan pari esimerkkiä mainitakseni: Poliisi on raportoinut alle 15-vuotiaiden viranomaisvastaisuuden räjähdysmäisestä kasvusta ympäri Suomea. Esimerkiksi Sisä-Suomen alueella vuonna 22 oli 89 prosenttia ja Tampereella käsittämättömät 140 prosenttia kasvua suhteutettuna menneiden vuosien keskiarvoon, ja se kehitys on kestävämmällä pohjalla. Myös tuolta koto-Tampereelta: siellä 60... [Puhujan mikrofonin sulkeutuu]

Puhemies Jussi Halla-aho: Pieni hetki. — Olkaa hyvä.

Kiitoksia. — Jatkaakseni tuolta Koto-Tampereelta: siellä 60 prosenttia myös tästä ulkomalaisesta työvoimastamme vuonna 2019 oli joko työttömänä tai työllistämispalveluiden piirissä. Jokainen varmasti ymmärtää, että se ei ole kovin kestävä lukema suurelle kaupungille saati sitten koko Suomen tasolla, jos joka toinen ulkomaiseen työvoimaan kuuluva on käytännössä aktiivisen työvoiman ulkopuolella. Tällaiseen maahanmuuttoon meillä ei Suomessa ole varaa. Se ei nosta työllisyyttä, se ei korjaa huoltosuhdetta, eikä se oikaise työelämän kohtaanto-ongelmaa. Päinvastoin, Suomelle vahingollinen maahanmuutto syventää kaikkia nykyisiä ongelmia entisestään. Tähän päälle se on myös kasvualusta jengirikollisuudelle, raiskauksille, ryöstöille ja väkivallalle.

Hallitus tekeekin nyt tarvittavat toimet nuoriso- ja jengirikollisuuden torjumiseksi ja vähentämiseksi. Hallitus kasvattaa poliisien määrää 8 000:een vaalikauden loppuun mennessä. Lisäksi hallitus koventaa rangaistuksia myös katu- ja jengirikollisuuteen... [Puhujan mikrofonin sulkeutuu]

Puhemies Jussi Halla-aho: Pahoittelemme teknisiä ongelmia. Pieni hetki. — Olkaa hyvä, edustaja Vigelius.

Kiitos, arvoisa puhemies! Kuten olin toteamassa, hallitus tekee tarvittavat toimet nuoriso- ja jengirikollisuuden torjumiseksi ja vähentämiseksi. Hallitus myös kasvattaa poliisien

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

määrän 8 000:een vaalikauden loppuun mennessä. Lisäksi hallitus koventaa rangaistuksia katujengirikollisuuteen ja ampuma-aseisiin liittyvien rikosten osalta.

Me olemme siis nähneet monet näistä ongelmista jo etukäteen. Nyt me hallituksessa pääsemme korjaamaan niitä teidänkin puolestanne, jotka ette suostuneet ongelmillenne silmiä avaamaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Werning, olkaa hyvä.

15.25 Paula Werning sd: Arvoisa puhemies! Suomen itärajalla on äärimmäisen vaikea tilanne, ja on keskeisen tärkeää, että kansakuntana seisomme yhdessä varmistamassa turvallisuutemme. SDP on tukenut hallitusta vaikeassa tilanteessa, ja maamme turvallisuus on yhteinen asia. Meidän on pystyttävä reagoimaan entistä vakavampiin tilanteisiin. [Sanna Antikainen: Hyvä, kiitos siitä!] Suomella on valmius vastata itärajan haasteelliseen tilanteeseen, ja tässä auttavat viime kaudella rajavartiolaan tehdyt muutokset. Venäjälle on annettava selkeä, tiukka viesti: vaikuttamisyritykset eivät tule horjuttamaan turvallisuuttamme.

Olemme sitoutuneet siihen, että Suomi säilyy oikeusvaltiona ja lainsäädännön toimeenpanon oikeasuhtaisuutta arvioidaan huolellisesti. Haastavassa tilanteessa on kuitenkin selvää, ettei Suomen oikeusvaltioperiaatetta eikä sen laillisuusvalvojia tulla kyseenalaistamaan kenenkään toimesta. Tässä poikkeuksellisen vaativassa tilanteessa kaikki viranomaiset toimivat suuren paineen osalta samalla rautaisella ammattitaidolla. Sisäministeri Rantanen, kysyisin teiltä: mitä konkreettisia toimenpiteitä aiotte toteuttaa varmistaaksenne Suomen sisäisen turvallisuuden ja viranomaisten toimintaedellytykset sekä sen, ettei oikeusvaltioperiaatettamme eikä sen laillisuusvalvojia tulla kyseenalaistamaan kenenkään toimesta?

Kysyisin vielä seuraavan kysymyksen liittyen saamaani viestiin. En oikein itse tiennyt, mitä olisin vastannut, mutta ehkä ministeri osaa auttaa tässä asiassa. Minulle esitettiin kysymys koskien perustuslakia ja sen 9 §:ää ja sitä, että suomalaisella on oikeus liikkua vapaasti. Kun myöskin on Venäjällä nyt olevia suomalaisia ja heidän saapumisensa Suomeen on haastavaa, niin miten te, ministeri, katsotte tämän asian, toteutuuko perustuslain 9 § siltä osin riittävällä tasolla, että vaikka Venäjän raja on kiinni ja siellä kuitenkin on maahan mahdollisuus tulla, niin suomalaisten liikkumista ei rajoiteta, vaikka näitä haasteita maahantulossa onkin? — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Tämän asian käsittelyyn tässä yhteydessä varattu aika lähestyy nyt loppuaan. Annan vielä vastauspuheenvuoron ministeri Rantaselle. — Olkaa hyvä.

15.27 Sisäministeri Mari Rantanen: Arvoisa puhemies! Tämä tuli nyt hiukan vielä pyytämättä ja yllättäen, mutta ei se mitään, tässä on mielenkiintoisia asioita ja näkemyksiä esitetty.

Jossain puheenvuorossa esitettiin kysymys siitä, toimiiko sisäministeriö täysin laillisesti — näin ymmärsin tästä puheenvuorosta — tässä Pelastusopiston ja Pelastuskoulun kysymyksessä. Ja kyllä, emme me tuo sellaisia esityksiä, jotka ovat lainvastaisia. On hyvä tässä yhteydessä huomata se, kuten tuossa totesin, että Pelastusopiston asemaa ei ole kukaan horjuttamassa eikä ole horjuttanut ja Pelastuskoulu on olemassa oleva koulu, joka

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

täydentää olemassa olevalla infrallansa näitä talkoita, joissa pyritään saamaan pelastajia lisää tänne Suomeen. Luulenpa vain, että valmistuu henkilö kummasta koulusta hyvänsä, niin hän kelpaa kyllä erinomaisesti tähän pelastajan toimeen sinne, missä työntekijöitä tarvitaan.

Sitten jäi edellisissä puheenvuoroissa vastaamatta useampaankin kysymykseen, mutta vastaan tässä yhteydessä poliisikoulutuksen osalta — kun se nousi täältä useamman edustajan puolesta — että saadaanko sinne opiskelijoita. Jossain kohtaa taisi näyttää siltä, että on vaikea saada kursseja täyteen, mutta juuri viime viikolla, kun olin poliisipäällikköpäivillä mukana, kuulin ilouutisen, jossa todettiin, että poliisiopiskelijoita on nyt saatu riittävästi ja näyttää siltä, että pääsemme siihen koulutusmäärään, mikä on ollut tarkoituskin. Tästä uutisesta kaikki varmasti iloitsemme, että tilanne ei olekaan niin huono kuin jossain kohtaa kuviteltiin. [Mauri Peltokangas: Hienoa!] — Joo, tämä oli oikein iloinen asia, minä siellä kuulin. — Toivottavasti tilanne jatkuu tällaisena, me kun tarvitsemme näitä nuoria, kykeneviä ja soveltuvia henkilöitä useampaankin viranomaiseen töihin. Tietysti on selvää, että parhaimmat voimat näihin tehtäviin tarvitsee saada toistuvasti käyttöön ja kurssit täyteen, ja toivotaan, että tämä täältä sitten onnistuu.

Arvoisa puhemies! Muita kysymyksiä en nyt tässä yhteydessä muista, mitä täällä esitettiin, mutta ehkäpä ensi kerralla keskustelussa päästään niihinkin. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Keskustelu ja asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan myöhemmin tässä istunnossa.

Pääluokan käsittely keskeytettiin kello 15.30.

Pääluokan käsittelyä jatkettiin kello 20.16.

Puhemies Jussi Halla-aho: Nyt jatketaan aiemmin tässä täysistunnossa keskeytettyä yleiskeskustelua sisäministeriön pääluokasta 26. — Keskustelu jatkuu. Edustaja Peltokangas, olkaa hyvä.

20.16 Mauri Peltokangas ps: Kiitos, arvoisa puhemies! Olen seurannut sisäministeriön työskentelyä hallintovaliokunnan puheenjohtajan roolista käsin luottavaisin ja rauhallisin mielin. Olemme saaneet nyt ensimmäiset näytöt rajalain mahdollistamien sulkujen käytöstä, ja tulokset puhuvat puolestaan. Hallintovaliokunnassa viime kaudella tekemämme työ kantaa hienoa hedelmää, kiitos siitä myös edellisen kauden valiokunnalle. Itäraja on tälläkin hetkellä suljettuna kokonaan, sillä Venäjä ei ensimmäisestä sulusta huolimatta lopettanut maahan pyöräilijöiden ohjaamista Suomeen. Uusi sulku olikin erittäin ripeä ja on samalla näyttö sisäministeriön mutta myös koko valtioneuvoston toimintakyvystä ja valmiudesta reagoida vaikeisiin tilanteisiin. Erityiset kiitokset menevät myös Rajavartiolaitoksen väelle raja-asemilla sekä sisäministeri Rantaselle, joka on kunnioitettavan härkäpäisesti tehnyt töitä Suomen rajaturvallisuuden eteen. Hienoa työtä, arvostettu ministeri Rantanen.

Arvoisa puhemies! Sulkutoimet rajalla ovat olleet oikeasuhtaisia, eivätkä niiden tarpeellisuutta kyseenalaista kuin hyvin harvat poliittiset tahot täällä meillä Suomessa. Kansallinen turvallisuus on meille suomalaisille sydämenasia. Sisäministeriön sivuilta onkin luet-

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

tavissa monenlaista jo käynnissä olevista hankkeista, joita on ilo selailla. Innolla odotan hallituksen esityksiä keväällä, joista varmasti löytyy kriittisen tärkeitä uusia työkaluja pakiimme.

Samoin hallitusohjelmassa ja vuoden 24 talousarviossa on paljon tärkeitä kirjauksia. Haluan nostaa täältä muutaman esimerkin, jotka koskevat sisäministeriön hallinnonalaa.

Poliisitehtävissä toimivien määrä nostetaan 8 000 poliisihenkilötyövuoteen vaalikauden loppuun mennessä, se on hienoa. Poliisin läsnäolon turvaaminen koko maassa, myös pienemmillä paikkakunnilla, on tärkeää.

Arvoisa puhemies! Suojelupoliisin määrärahat kasvavat merkittävästi, ja rajavartioiden määrää kasvatetaan. Tässä maailmantilanteessa ja viimeaikaisten tapahtumien valossa on varmasti sanomattakin selvää, miksi nämä panostukset ovat valtavan tärkeitä.

Paljon huolta herättäneeseen nuorisorikollisuuden ehkäisyyn ja torjuntaan on osoitettu niin ikään rahoitusta pysyväluonteisella lisäyksellä. Nuorisorikollisuuden kasvu kytkeytyy osaltaan myös maahanmuuttopolitiikkaan, jonka laatua tämä hallitus tulee onneksemme parantamaan vankasti.

Valtiovarainvaliokunta on mietinnössään todennut, että talousarvioesitys on merkittävä panostus sisäiseen turvallisuuteen, ja on tyytyväinen määrärahatason korotuksiin. Valiokunnan näkemykseen on todella helppo yhtyä. Sisäministeriön osalta voi todeta, että Suomen suunnanmuutos on aivan ilmeinen. Panostuksia tehdään juuri oikeisiin paikkoihin.

Arvoisa puhemies! Mitä tulee maahanmuuttopolitiikkaan, hallitusohjelma sekä sitä mukaileva talousarvioesitys ovat valtiovarainministeri Purraa lainaten todellakin paradigman muutos. Maahanmuuton tuntuva kiristäminen oli perussuomalaisille kynnyskysymys aikoinaan hallitusneuvottelussa, ja lopputulokseen voimme olla hyvin tyytyväisiä.

Venäjän ja vasallivaltio Valko-Venäjän naapureihinsa kohdistamat uudenlaiset turvapaikanhakijoita välineellistävät hybridihyökkäykset ovat osoittaneet meille, että turvapaikanhakujärjestelmämme on rikki. Siinä on ollut pitkään ja on edelleen porsaanreikiä, jotka tulee tukkia. Pakolaissopimukset on neuvoteltu aivan toisenlaiseen maailmanaikaan, eikä silloin ollut tietoaakaan siitä, miten turvapaikanhakijoita voitaisiin tulevaisuudessa käyttää aseena toista valtiota vastaan.

Nykyisessä hallitusohjelmassamme lukee, että turvapaikkapolitiikan on oltava sellaista, että apu kohdistuu oikeasti hädänalaisille ja estää väärinkäytökset. Ensisijaisesti pakolaispolitiikassa kuitenkin autetaan hädänalaisimpia lähtöalueilla. Euroopan rajojen ylittämiseen ja turvapaikan hakemiseen Suomesta perustuva turvapaikkamekanismi minimoidaan. Tämä on nyt uutta ja sitä parempaa politiikkaa. Suomi saatetaan turvapaikkapolitiikan keskeisten säädösten osalta yleispohjoismaalaiselle tasolle. Se on hyvä alku.

Lisäksi hallitus tekee kattavan selvityksen turvapaikkahakemusten käsittelystä ja hyväksymisprosesseista eri EU-maissa. Tärkeänä yksityiskohtana todettakoon myös, että pakolaiskiintiö lasketaan ennätyksellisen alas, 500 henkilöön vuodessa, ja kiintiön kohdentamista arvioidaan siten, että se kohdistuu turvapaikkaa oikeasti tarvitseville.

Maahanmuuttopolitiikan tärkeäksi yleiseksi ohjenuoraksi tulee se, että maahanmuuttajalla on jatkossa suurempi vastuu itsestään. Maahanmuuttajalta edellytetään esimerkiksi toimeentuloa, ja kansainvälisen suojelun aseman voi menettää aiempaa helpommin. Samoin Suomen kansalaisuuden ehtoja kiristetään. Tarkoituksena on, että Suomi ei enää hyyssä veronmaksajien piikkiin ulkomaalaisia henkilöitä, jotka syyllistyvät vakaviin rikoksiin, ovat vaaraksi kansalliselle turvallisuudelle tai eivät muuten vain täytä Suomessa oleskelun kriteerejä. Meillä ei ole tämän sortin ”osaajille” mitään sijaa yhteiskunnassa.

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

Tarvitsemme toki tänne ihmisiä, ihmisiä, jotka tekevät töitä eivätkä ole haitaksi kansantaloudelle ja jotka eivät aiheuta sosiaalisia ongelmia ja palavia lähiöitä. Ruotsin virheitä maahanmuuttopolitiikassa ei ole varaa toistaa. Tanskan onnistumiset sen sijaan voitaisiin toistaa milloin hyvänsä.

Kiitän hallitusta tähän asti tekemästään, kiitän siitä jo etukäteen, että saamme keväällä huikeita esityksiä, joita kaikki ilolla sitten käsittelemme täällä eduskuntasalissa ja joihin oppositio varmasti tulee mukaan ja hallitus tyytyväisenä.

Kiitän puhemiestä, kiitän kaikkia kollegoita. Toivotan erittäin rauhallista ja hyvää joulun aikaa kaikille! — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, näin myös hallintovaliokunnan puheenjohtaja Peltonkankaalle. — Edustaja Viitala, olkaa hyvä.

20.22 Juha Viitala sd: Arvoisa puhemies! Tässä salissa on monesta asiasta oltu syyskauden aikana eri mieltä, ja keskustelu on ajoittain melko värikästäkin. Teatraalista otetta nähtiin melkoisesti myös edellisen asiakohdan yhteydessä. Mutta sisäministeriön hallinnonalalta löydämme kuitenkin myös yhteisiä asioita, ja olen itsekin kritisoinut hallitusta useasta asiasta syksyn aikana, joten näin joulun alla on mukava edetä vähän yhteistyökykyisemmillä askelilla.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on heijastunut voimakkaasti Suomen turvallisuusympäristöön, ja sillä on vaikutusta myös rajaturvallisuuteen. Annankin tästä rajaturvallisuusasian hoitamisesta kiitokset hallitukselle.

Hallituksen tavoite lisätä pelastajien määrää on hyvä, mutta pelastusalan koulutusmääriä voisi lisätä kuitenkin hallituksen linjaa kunnianhimoisemmin, jotta tuhannen uuden pelastajan määrä saavutettaisiin vuoteen 2030 mennessä. Tavoitemäärän lisääminen ei pelkästään riitä, vaan on löydettävä niitä keinoja, joilla sisäisen turvallisuuden tehtäviin saadaan lisää veto- ja pitovoimaa. Satakunnassa Porissa on Suomen suurin ja monipuolisin turvallisuuden harjoittelukeskus. Sitä voisi myös hyödyntää enemmän pelastusalan koulutuksessa varmistaen näin länsirannikon nuorten hakeutumisen pelastusosalalle.

Rajavartiolaitoksen resurssit ja toiminta on turvattava. Itärajan tilanne on muuttanut geopoliittista turvallisuusympäristöä korostaen entisestään Rajavartiolaitoksen riittävien resurssien merkitystä. Rajavartiolaitoksen toimintamenojen rahoitusvaje on kehyskauden lopussa noin 25 miljoonaa euroa. Tämä tulee vaikuttamaan merkittävästi Rajavartiolaitoksen operatiiviseen suorituskyykyyn viimeistään vuodesta 25 alkaen. Rajavartiolaitoksen rahoitustarvetta tulisikin tarkastella uudelleen.

Mitä tulee hallituksen tavoitteeseen nostaa poliisien määrää kohti 8 000:ta poliisia, tämä taso on hyvä ja kannatettava, ja tämä on hyvää jatkoa jo Marinin hallituksen kaudella aloitetulle työlle poliisien määrän nostamiseksi pohjoismaiselle tasolle.

Osaavan henkilöstön riittävyys sisäisen turvallisuuden sektoreilla on Suomen turvallisuuden kannalta kriittisen tärkeä kysymys. Siksi onkin hyvä, että kokonaisturvallisuuden asioissa yhteistä säveltä on tässä salissa löytynyt.

Jotta puheenvuoro ei mene liian positiiviseksi, niin näkökanta tähän loppuun vielä yhteiskunnan kriisinsietokyvystä ja sosiaalipolitiikasta.

Hallituksen leikkauspolitiikka uhkaa omalta osaltaan heikentää maamme sisäistä turvallisuutta, koska syrjäytyminen ja eriarvoisuus lisääntyvät ja siten myös yhteiskunnan resilienssi heikkenee.

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

Arvoisa puhemies! Eriarvoisuutta tulisikin yhteiskunnassa vähentää myös sisäisen turvallisuuden näkökannalta. Huono-osaisuus ja syrjäytyneisyys eivät lisää ainoastaan todennäköisyyttä ajautua rikoksiin, vaan ne lisäävät myös todennäköisyyttä joutua rikosten ja onnettomuuksien uhriksi. Tämän vuoksi myös sosiaalitoimella, lastensuojelulla ja terveydenhuollolla on suuri merkitys yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden ylläpitämisessä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Honkonen, Honkonen on poissa. — Edustaja Fagerström, olkaa hyvä.

20.26 Noora Fagerström kok: Arvoisa puhemies! Sisäinen turvallisuus on kaiken perusta. Sisäministeriön pääluokkaan esitetään määrärahoja noin 2,6 miljardia euroa, joka on noin 86 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2023 varsinaisessa talousarviossa. Haluan tehdä muutaman noston ensi vuoden talousarviosta.

Hallitus lisäresursoi oikeudenhoitoa, mikä mahdollistaa rangaistusten tehokkaan täytäntönnäpön ja käsittelyaikojen asteittaisen alenemisen. 8 000 poliisia lisää vaalikauden loppuun mennessä, itärajan esteen rakentamiseen 159 miljoonaa euroa. Hallitusohjelman mukaan Suomen rajaturvallisuus, Rajavartiolaitoksen riittävät resurssit, teknologia sekä kalusto varmistetaan. Pelastustoimeen ja hätäkeskustoimintaan 106 miljoonaa euroa, joka on viisi miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2023 talousarviossa. Hallitusohjelman mukaisesti Suomen ampumaratojen toiminta tulee turvata ja edistää uusien ampumaratojen perustamista.

Arvoisa puhemies! Sitten nuorisorikollisuudesta. Täällä aiemmin edustaja Virta piti puheen siitä, että kun tukia leikataan, niin nuoret alkavat liikkumaan ase kädessä kadulla — en ole varma, oliko täsmälleen näillä sanoilla, mutta näin sen tulkitsin. Ajattelin, että tällaiset puheet ovat vähävaraisten perheiden aliarvioimista. Tulen itse vähävaraisesta perheestä ja koen, että rakkauden määrällä sekä huomion antamisella on todella paljon merkitystä. Myös sillä on valtavasti merkitystä, että julkisessa keskustelussa luotaisiin toivoa eikä pelkkää kurjuutta ja kamalia uhkakuvia. Jaan kuitenkin huolen lasten ja nuorten turvallisuudentunteesta. Hallitus on myös tunnistanut nuoriso- ja jengirikollisuuden lisääntymisen vakavaksi ongelmaksi. Kuluneen syksyn aikana on ilmennyt lukuisia nuorten tekemiä rikoksia, jotka ovat kohdistuneet nuoriin. Pidän erittäin tärkeänä, että nuorisorikollisuuden ehkäisyyn ja torjuntaan panostetaan viisi miljoonaa euroa pysyväisluonteisella lisäyksellä, mikä lisää poliisin mahdollisuuksia puuttua myös nuorisorikollisuuteen linkittyvään katujengirikollisuuteen. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vornanen, Vornanen on poissa. — Edustaja Zyskowicz, olkaa hyvä.

20.29 Ben Zyskowicz kok: Arvoisa herra puhemies! Hyvät kansanedustajat, tänään on ollut paljon puhetta itärajan sulkemisesta. Pidän todella tärkeänä, että me onnistumme Suomessa oleville ihmisille, niin suomalaisille, venäläisille kuin kaksoiskansalaisille, osoittamaan, että syy tähän itärajan sulkemiseen, joka aiheuttaa monille ihmisille huomattavia vaikeuksia, esimerkiksi lähisukulaisten tapaamiseen, on yksinomaan Venäjän. Nyt raja on päätetty pitää kokonaan kiinni tammikuun puoleenväliin saakka. Kun tämä ajankohta koittaa, mitä sitten tapahtuu?

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

Nyt me on nähty, että Venäjä näyttää haluavan jatkaa syyttömien siirtolaisten käyttämistä hyökkäysaseena hybriditoiminnassa Suomea vastaan. Tämä Venäjän toiminta jatkuesaan johtaa kissa ja hiiri -leikkiin, jossa raja on vähän aikaa auki ja sen jälkeen kiinni ja sitten taas auki ja sitten taas kiinni. Mitä tehdä tämän järjettömän tilanteen välttämiseksi? Sekä pääministeri että sisäministeri ovat julkisuudessa puhuneet uusista toimista ja viitanneet jopa lainsäädäntömuutoksiin. Jos me ajatellaan lainsäädäntömuutoksia, jotka olisivat voimassa tammikuun puolessavälissä tai hyvin nopeasti sen jälkeenkin, niin ongelmaksi tulee aikataulu ja ongelmaksi tulee myös näihin kysymyksiin liittyvä vaikea juridiikka, jota erilaiset juridiikan asiantuntijat yksipuolisilla tulkinnoillaan vielä vaikeuttavat.

Kiinnitänkin huomiota perustuslakivaliokunnan kesällä 22 antamaan lausuntoon tästä asiasta, jossa todettiin seuraavaa: Perustuslakivaliokunnan käsityksen mukaan ”lyhytaikainen rajan täyssulku voi erittäin poikkeuksellisissa olosuhteissa olla mahdollinen, mikäli tällaisella ajallisesti vain täysin välttämättömään rajatulla toimenpiteellä voidaan turvata maahantulomenettelyn asianmukaisuus”. Kysyn: Edellyttääkö nykyinen laki tämän perustuslakivaliokunnankin tulkinnan valossa sitä, että raja välillä avataan? Vai voitaisiinko ajatella, että kun päätetty kuukauden mittainen rajan täyssulku päättyy ja kun tiedustelutiedon ja muun tiedon valossa tiedetään, että Venäjä varautuu taas työntämään turvapaikanhakijoita Suomen rajalle, niin rajan kiinnioloista päätettäisiin määrätyn ajaksi ilman rajan välillä tapahtuvaa avaamista? Olisiko tämä nykylainsäädännön valossa mahdollista? Tätä mielestäni pitää nyt hallituksen piirissä selvittää, koska sellainen tilanne, jossa raja avataan vuorokaudeksi, kahdeksi ja taas nähdään Venäjän jatkavan häikäilemätöntä toimintaansa ja sen jälkeen taas suljetaan, ei vaikuta kovin tarkoituksenmukaiselta.

Arvoisa herra puhemies! Tänään Helsingin käräjäoikeudessa päätettiin vangita tunnettu natsi Jan Petrovski, alias Voislav Torden, jota ilmeisen hyvin perustein epäillään sotarikoksista Itä-Ukrainassa vajaat kymmenen vuotta sitten. On päätetty Suomessa keskusrikospoliisin toimesta, että hänen mahdollisesti ja todennäköisesti tekemien sotarikosten esitutkinta aloitetaan Suomessa, ja tämä saattaa johtaa siihen, että myös oikeudenkäynnit käydään Suomessa, siis tilanteessa, jossa meillä on epäilty, jolla ei ole mitään tekemistä Suomen kanssa. Meillä on nyt rikosepäily, joka on tapahtunut aivan muualla ja jolla ei ole mitään tekemistä Suomen kanssa. Meillä on rikos, joka ei ole tapahtunut ainakaan Suomessa. Tässä ei ole mitään järkeä. Tulee mieleen ruandalainen Bazaramba, jota myös syytettiin ja käsiteltiin Suomessa Ruandassa tapahtuvista rikoksista. Miljoonien lasku tuli suomalaisille veronmaksajille. Ja siitä ei ole kovin kauaa, kun oli vastaava tapaus käsillä muistaakseni Liberiassa tai Sierra Leonessa tapahtuneista rikoksista, joilla ei ollut mitään tekemistä Suomen kanssa, ja kuitenkin käsiteltiin Suomessa. Suomalaiset veronmaksajat maksoivat, ja suomalaiset oikeusistuimet matkasivat ympäri Afrikkaa selvittämässä näitä rikoksia.

Herra puhemies! Miksi näin? Miksi tämän venäläis-norjalaisen natsin rikokset pitäisi käsitellä Suomessa? No siksi, että meidän korkein oikeus päätti, että miestä ei voi luovuttaa Ukrainaan, koska kuulemma Ukrainan vankeusolosuhteet ovat sellaiset, etteivät ne tälle natsille ole riittävän inhimilliset — voi voi sentään. [Naurua]

Herra puhemies! Minä toivon, että Ukraina pystyisi esittämään lisää selvitystä [Puhemies koputtaa] omista vankilaoloistaan ja että korkein oikeus voisi päättää tämän miehen luovuttamisesta Ukrainaan, sillä Suomessa [Puhemies koputtaa] näiden rikosten käsittely ei ole mitenkään perusteltua.

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Antikainen, poissa. — Edustaja Bergbom, olkaa hyvä.

20.36 Miko Bergbom ps: Arvoisa herra puhemies! Elämme Suomessa, jossa nuori puheutuu luotiliiviin. [Ben Zyskowicz: Ja leffassa!] Elämme Suomessa, jossa monet nuoret eivät uskalla kulkea öisin yksin kaupungilla, koska pelkäävät oman turvallisuutensa takia. Liian moni nuori tässä maassa pelkää tulevaisuutta ryöstetyksi, hakatuksi, raiskatuksi ja pahimmillaan jopa tapetuksi. Tämä ei ole se Suomi, jota poliitikot ovat luvanneet maastamme rakentaa. Tämä on pitkän aikavälin sinisilmäisen poliittisen toiminnan seurausta, jonka surullisia tuloksia tämä uusi hallitus alkaa nyt korjaamaan. On sanottava: Meidän päättäjien tehtävä on ratkaista nämä ongelmat ja puuttua niihin. Sen sijaan meidän päättäjien tehtävä ei ole pyrkiä piilottelemaan tai vähättelemään niitä ongelmia, joita maahanmuuttopolitiikka maallemme on aiheuttanut. Tällainen vastuuton ja todellisuudesta vapaa politiikan teko on onneksi nyt ohi.

Haluan kiittää sisäministeriä ja hallitusta tähänastisesta määrätietoista työstänne Suomen ja suomalaisten turvallisuuden eteen. On kuitenkin sanottava ja todettava, että neljä vuotta ei tule riittämään korjaamaan niitä virheitä, mitä vuosikymmenten aikana on maassamme poliittisin päätöksin tai päätöksenteon jättämisestä johtuen synnytetty. Nyt tehtävillä toimilla voidaan kuitenkin varmistaa se, että emme etene sille tielle, jota suomalaiset eivät halua kulkea, nimittäin Ruotsin tielle.

Arvoisa herra puhemies! Osa poliitikoista erityisesti salin vasemmalla laidalla — harmillisesti he eivät ole tätä kuuntelemassa — ei ole vielä suostunut myöntämään sitä, että heidän toimintansa ja näkemyksensä maahanmuutosta on ollut todellisuuskriittistä ja Suomen ja suomalaisten turvallisuudelle vahingollista. Kaikki se kärsimys, suru ja turvallisuuden heikentyminen vain sinisilmäisen moraaliposeerauksen vuoksi. Osa vasemmistosta haluaa siirtää kyvyttömyytensä keskustella ongelmista siihen, että perussuomalaiset vihaavat maahanmuuttajia. Tämä on halpamainen tapa siirtää keskustelu pois niistä ongelmista, joita hallitsematon maahanmuuttopolitiikka aiheuttaa. Tuollainen toiminta ei hyödytä yhtään ihmistä tässä maassa eikä poista niitä ongelmia, joita hallitsematon maahanmuuttopolitiikka kiistatta on ollut synnyttämässä. Muistutan vasemmistoa, että siitä kärsivät myös täysin rehelliset maahanmuuttajat, jotka tulevat tähän maahan rakentamaan meillemme tästä parempaa maata.

Toisaalta osa vasemmistosta syyttää erityisesti perussuomalaisia siitä, että puhumme maahanmuutosta väärällä tavalla. Kysyn: miksi te ette sitten keskustele maahanmuutosta oikealla tavalla, jos perussuomalaisten ja tämän hallituksen tarjoamat ratkaisut ja vaihtoehdot eivät teille kelpaa? Se ei ole keskustelua, että kieltäytyy hyväksymästä tosiasioita ja tilastoja niistä ongelmista, joita hallitsematon maahanmuutto aiheuttaa Suomelle. Sen sijaan te vaaditte pakolaiskiintiön merkittävää kasvattamista, vaaditte kehitysapuun satojen miljoonien lisäämistä, vaaditte lisää laillisia reittejä Suomeen ja Eurooppaan, vaikka te tiedätte, kuinka haastava tilanne Suomen taloudessa on. Tämä on toki teidän valintanne, mutta mielestäni se on järkyttävä arvovalinta. Tämä hallitus valitsee toisin. Meillä todellakin on eri arvot.

Arvoisa herra puhemies! Onneksi valta on viimein Suomessa vaihtunut. Onneksi todellisuuden hyväksyminen on nyt osa hallituksen poliittisia ratkaisuja. Onneksi nyt viranomaisten resursseja vahvistetaan. Onneksi nyt maahanmuuttopolitiikkaa ja kriminaalipoliitiikkaa kiristetään. Onneksi on niin, että osa virheistä on vielä korjattavissa. Harmillista on,

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

että näitä tehtyjä virheitä yleensäkin pitää korjata, sillä ne olisivat olleet vältettävissä — olisivat olleet vältettävissä, jos te olisitte niistä vaivautuneet välittämään ja ongelmat myöntämään. Tähän työhön toivotan voimia hallitukselle ja teille, arvoisa sisäministeri, joka ette enää ole paikalla. Ette ole helpoimman työn edessä, mutta sitäkin vastuullisemman. Onneksi voin ylpeydellä todeta, että kerrankin tässä maassa on tosiasiat tunnustava ja tunnustava sisäministeri.

Lopuksi haluan toivottaa oikein hyvää joulua teille, herra puhemies, koko tälle salille, koko eduskunnalle, kaikille tässä talossa työskenteleville ja lopuksi vielä Suomen kansalle. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, samoin teille, edustaja Bergbom. — Edustaja Hopu, poissa. Edustaja Eestilä, poissa. — Edustaja Immonen, olkaa hyvä.

20.40 Tomi Immonen ps: Arvoisa herra puhemies! Haluan kiittää hallitusta ja ministeriötä hyvistä toimenpiteistä Suomen kansallisen turvallisuuden parantamiseksi. Nyt on vartiovuorossa hallitus, joka ei veronmaksajien rahoilla lennätä pakolaisleireiltä Isis-ryhmiin kuuluneita aivopestyjä ihmisiä, joita viranomaisetkin pitävät turvallisuushkana. On hienoa, että tässäkin salissa varmaan viimeinenkin henkilö on vihdoinkin ymmärtänyt, että itärajamme tapahtumat eivät ole maahanmuuttopolitiikkaa vaan turvallisuuspolitiikkaa mitä suurimmissa määrin. Suomen rajaturvallisuus on herättänyt huolta kansalaisissa. Hallitus on kuitenkin reagoinut ripeästi ja myös oikeilla toimenpiteillä itärajan tapahtumiin. Kansallista turvallisuutta uhkaavat tilanteet on saatu hallintaan. Samalla rajojen sulkemiseen tähtäävä poliittinen prosessi on harjoitettu sekä päätöksenteon, laillisuusvalvonnan että myös viranomaisten taholta.

Entisenä ammatillisena olen taipuvainen nimeämään tällaisen Venäjän valtion toiminnan itärajalla hybridioperaation sijaan hybridihyökkäykseksi. Se täyttää mielestäni sotilasoperaation määritelmän, koska toiminta on suunniteltua, siihen on varattu valtiolliset resurssit, sillä on tavoite ja se on valtion johtamaa viranomaistoimintaa. Mielestäni termi ”välineellistetty maahantulo” on ilmaisuna epäselvä ja vähättelevä, kun kyseessä on kuitenkin suunnitelmallinen operaatio. Maahantulijoiden tilanne ja profiili ovat osoittautuneet olevan täysin jotain muuta kuin mitä tarkoitetaan niillä hädänalaisilla ihmisillä, jotka mainitaan vuoden 1951 ihmisoikeussopimuksissa. Tuon aikakauden nytemmin vanhentuneet sopimukset on laadittu aidosti hädänalaisia ihmisiä ajatellen, ja niiden säännöt on sovitettu sellaisten valtioiden kesken, jotka myös noudattavat kansainvälisiä sopimuksia. Tätä Venäjä ei tee. Kyse on ilmiselvistä hybridihyökkäyksestä, jota ei voi tarkastella ihmisoikeusnäkökulmasta.

Arvoisa puhemies! Rauhallisesta yhteiskunnasta saapuu kolmansien maiden nuoria, työkykyisiä, henkisesti ja fyysisesti hyväkuntoisia miehiä. On vaikea tulkita heidän olevan heikossa asemassa olevia pakolaisia, kun he pukeutuvat merkkivaatteisiin ja soittelevat iloisin ilmein Suomen rajalta matkapuhelimillaan. Siksi en näe, että Suomi käännyttäisi aitoja turvapaikanhakijoita rajoillamme, vaan paremminkin hahmotan asian niin, että Suomi torjuu hybridihyökkäyksen kärkeä, sellaisen operaation kärkeä, jolla nyt kokeillaan, toimivatko Suomen itärajan puolustus, eli rajavalvonta, ja poliittinen päätöksenteko vai eivät. Jos pehmeä kohta puolustuksessa löytyy, sinne kohdistetaan enemmän hybridipainetta. Näin Venäjä on osoittanut myös Ukrainassa. Baltian ja Puolan rajoilta tätä pehmeää kohtaa on myös etsitty. Sinne onkin kohdentunut yli 4 000 laitonta rajanylitystä ja yli 33 000

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

laittoman rajanylityksen yritystä, joten jos hybridioperaation kärki löytää sisääntuloväylän, niin tulijoita kyllä riittää, myös meidän itärajallemme.

Rajavartijamme noudattavat toiminnassaan voimassa olevia lakeja. Luotan täysin heidän ammattitaitoonsa toimia myös tilanteissa, joissa laitonta maahantuloa pitäisi estää voimakeinoin. Pidän tärkeänä myös sitä, että maassa on tällä hetkellä kansainvälistä osaamista Frontexin henkilöstön muodossa. Se lisää Suomen kykyä valvoa rajojaan, mutta sen lisäksi heillä on myös tarpeellista kokemusta suurten henkilömäärien kohtaamisesta EU:n alueella. Uskon, että pitkän ja kansainvälisesti laajan kokemuksen sekä yhteistyön myötä he tuovat Suomeen uudenlaista osaamista esimerkiksi siitä, miten pushback-toimintaan tai rikollisiin rajanylityksiin tulisi reagoida. Tätä osaamista tulee harkita myös meidän työkalupakkiimme arvaamattoman Venäjän naapurina.

Haluankin toivottaa hallitukselle ja ministeriölle menestystä uusien toimenpiteiden suunnittelemiseksi, jotta suomalaisissa kodeissa voidaan viettää turvallista joulua myös ensi vuonna, arvaamattoman Venäjän rajanaapurina. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Polvinen, olkaa hyvä.

20.46 Mikko Polvinen ps: Arvoisa herra puhemies! Kiitokset hallitukselle Itä- ja Pohjois-Suomen asukkaiden näkökulmasta hallituksen nopeasta ja päättäväisestä itärajan sulkemisesta. Kiitokset sisäministerille ja hallitukselle, ettei olla sinisilmäisiä maahan tulevien siirtolaisten osalta. Hallitus on tunnustanut eron inhimillisen hädän alla olevien pakolaisten ja Venäjän masinoiman hybridi vaikuttamisen välillä.

Tuon terveisiä tuolta rajan pinnasta. Sain aiemmin kansalaisilta viestiä, että joko taas, kun apulaisoikeuskansleri tyrmäsi uudet rajoitustoimet 21. päivä marraskuuta, että eikö tämäkään hallitus osaa toimia, pysyvätkö rajat auki, vaikka poliittinen tahto on toista. Kiitos hallituksen ja kiitos sisäministeri Rantasen, rajat menivät kiinni. Ja rajojen uudelleen raottamisen aikana viesti oli kansalaisilta, että joko taas mennään. Mutta hallitus toimi ja laittoi rajan nopeasti uudelleen kiinni. Enempiin toistoihin tuskin on tarvetta.

Haluan tuoda tässä sen lisän keskusteluun, että Suomen toiminta on noteerattu ulkomailakin. Eurooppalaisten kollegojen osalta Suomen hallituksen päättäväisyys ja toimet on nähty useissa keskusteluissamme suuntaa näyttävänä, rohkeana ja arvostettavana. Nyt viranomaistoiminta — varsinkin rajamme vartijat — jatkaa tästä niin Itä-Suomen kuin koko Suomen ja Euroopankin lukkona. ”Rajat kiinni ja oma kansa ensin” on tulossa uudelleen muotiin, mikä toivottavasti maistuu sinne keskustalle ja vasemmallekin laidalle.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vestman, poissa. — Edustaja Lehtinen, olkaa hyvä.

20.47 Rami Lehtinen ps: Arvoisa herra puhemies! Alun perin suunniteltu puheenvuoro on täällä jo niin moneen kertaan sanottu, etten aio toistaa niitä samoja asioita, mutta haluaisin kantaa huolta parista asiasta.

Ensimmäinen on tämä rajan tilanne, minkä asian edustaja Zyskowiec hyvin toi esiin ja pyöritteli sitä asiaa, mitä sille voitaisiin tehdä: ennen kaikkea huolehtia siitä, että meillä Rajalla on riittävät resurssit nyt ja tulevaisuudessa, ja sen suhteen tässä rahoituksessa on ehkä tarkastelutarvetta tuleville vuosille. Rajan tilanne tässä viime kuukausina on entisestään pahentunut, ja paine rajalla kasvaa jatkossakin. Se vaatii myöskin lisäresursointia.

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

Toinen asia, mistä erityisesti olen huolissani, on se, että jos uutiskuvia katselee, niin tänne Suomeen tullaan tällä hetkellä niin kuin hollitupaan ja rajavartijoiden saattelemana, ja näin se laki tällä hetkellä meillä määrää. Jos laki meillä on tällainen, silloin sitä lakia kyllä pitää lähteä muuttamaan, jos muuta säädyllystä keinoa tämän operaation keskeyttämiseksi ei ole. Ennen kaikkea meidän pitää pystyä reagoimaan näihin ilmiöihin etupainotteisesti, ei niin, että teemme sitten vastareaktion jollekin muulle reaktiolle.

No, sitten täällä vasen reuna useammassa puheenvuorossa käytti puheita siitä, että pakolaisten määrää pitäisi merkittävästi lisätä, koska maailmalla on painetta pakolaisuuden lisäämiseksi. Se on ristiriitaista siinä mielessä, että samaan aikaan kun sieltä huudetaan, että nyt pitäisi sosiaalitukia lisätä ja korvauksia kasvattaa, niin kerrotaan, että pitäisi verotusta merkittävästi lisätä, ja kuitenkin elämme tilanteessa, jossa otetaan 14 miljardia lisää lainaa. Joku tässä yhtälössä ei toimi. Jos pelkästään ajattelee näitä viime päivinä itärajan yli tulleet tuhatta turvapaikanhakijaa ja vaikka pelkästään majoituskustannuksia, se tarkoittaa yhtä miljoonaa per kuukausi näistä turvapaikanhakijoista, joita on tullut muutama päivässä. Nyt pitäisi viimeistään siellä vasemmalla reunalla, jossa valitettavasti ei yhtäkään nyt istu juuri tällä hetkellä, päättää se, mihin ne Suomen rahat käytetään: käytetäänkö siihen, että otetaan tänne maailmalta ihmisiä autettavaksi niin paljon kuin mahdollista, vai aidosti oman maan kansalaisten auttamiseen ensisijaisesti. Se arvovalinta tässä pitäisi tehdä, molemmilla ratilla ei voi ajaa.

Jos me tänne merkittävästi otetaan lisää maahanmuuttajia, me törmäämme myöskin kansainväliseen rikollisuuteen, ja sen kanssa meillä tulee olemaan isot ongelmat. Kotimaisten rikollisten kanssa me pärjätään, mutta ulkomaalaisten kanssa on isoja vaikeuksia. Ja se tarkoittaisi sitä, niin kuin Ruotsissakin, että Ruotsissa on kolminkertainen määrä poliiseja Suomeen verrattuna. Jos me jatketaan tällä tiellä, meilläkin pitäisi poliisien määrä tuplata, koska Ruotsissakaan ei pärjätä edes sillä määrällä vaan armeija vaaditaan kadulle. Ollaanko me valmiita tuplaamaan Suomen poliisien määrä, vai tehdäänkö muita toimia? — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Heinäluoma, poissa. — Edustaja Hoskonen, olkaa hyvä.

20.51 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Sisäministeriön pääluokka on tänä vuonna noussut todella suureen, merkittävään arvoon Suomessa. Uudesta budjetista päättäminen tietää sitä, että meidän on pystyttävä sisäministeriön pääluokkaan antamaan sellaiset määrärahat, että ministeriö pystyy toimimaan näiden uhkien torjumiseksi, jotka parhaillaan tiedämme. Sisäinen turvallisuussuuntamme on viime aikoina ollut uhanalaisena, se on selvä asia. Venäjältä tuleva hybridi-vaikuttaminen Suomeen päin, aivan oikein, ei ole mitään hybridi-vaikuttamista, vaan se on hybridihyökkäys. Aivan selkeästi — kuten Euroopan unionin huippukokous totesi yksimielisesti, ja se näkyy myös päätöslauselmissa — se on nyt hybridihyökkäys. Siinä ei ole kahta sanaa.

Rajavartiosto on tässä asiassa toiminut kiitettävästi niiden lakien puitteissa, mitkä eduskunta on säätänyt Rajavartiolaitosta varten. Tästä haluan lausua parhaimmat kiitokseni sekä Rajavartiolaitoksen johdolle että kaikille rajavartijoille Suomen rajoilla. Olette tehneet hienoa työtä, ja suomalaiset luottavat teidän arvokkaaseen työhönne. Toivotaan, että olemme sen luottamuksen arvoisia myös heihin päin, että annamme riittävät määrärahat.

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

Venäjän käyttäytyminen tuolla rajan takana on niin yllättävää, että se ei ollut mitenkään ennakoitavissa. Tämä hybridihyökkäyksen järjestäminen on määrätietoista. Siinä on valtiotoimija takana, se antaa sille resurssit ja mahdollisuudet ja opastaa jopa tekemään näitä Suomea kohtaan tulevia kansainvälisen lainsäädännön vastaisia tekoja. Kansainvälinen pakolaissopimus on yli 70 vuotta vanha, ja se on varmasti laadittu olosuhteissa, jotka ovat olleet silloin ihan eri kuin mitä ne ovat tänä päivänä, niin että sekin sopimus varmaan pitää uusia. Se ei tähän hätään kerkeä, siksi meidän on itse toimittava.

Rajan loukkaamattomuus on meille suomalaisille pyhä asia, ja sen pitää olla myös venäläisille. Ei voi olla niin, että asioita väännellään ja käännellään ja me alistumme siihen. Ei missään nimessä pidä alistua. Tarvitsemme määrätietoisia päätöksiä vielä lisää rakennettavia rakenteita varten. Aitoja on rakennettava niin paljon kuin niitä tarvitaan. Rajavartiolaitos on resursoitava niin, että sen toiminta on kelvollisella tasolla laitteidenkin puolesta ja miehistöä lisää, että saamme toimijoita sinne rajalle ja vartijoita. Vihreän rajan vartiointi on jäänyt hieman sivummaksi viime aikoina lähinnä näiden kansainvälisten rajanylityspaikkojen takia — se on vienyt resursseja paljon, muun muassa lentoasemat ja satamat — mutta nyt painopiste on siirrettävä paljon tehokkaammin vihreälle rajalle. Osaaamista ja tietotaitoa suomalaisilla rajavartijoilla on tässä asiassa vaikka kuinka paljon. Kysymys on vain oikeasta määrästä resursseja.

Arvoisa herra puhemies! Lopuksi omalta osaltani tämän vuoden puheenvuorossa on tämä taloudellisen tilanteen vaikutus Suomen turvallisuuteen. Suomi on liukumassa sellaiseen vaaralliseen asentoon, jota ei pidä kenenkään suomalaisen sallia, eikä varsinkaan yhdenkään kansanedustajan. Olemme leikkineet näillä erilaisilla ilmastopolitiikoilla ja kaikenlaisilla muilla vippaskonsteilla, joilla suomalaisten elämä on tehty tavattoman kalliiksi. Energian kallistuminen on aiheuttanut meille sen, arvoisa puhemies, että meille on tullut niin valtavat kustannukset, että esimerkiksi sisäasiainministeriön pääluokassa varmaan mietitään, mistä säästetään miljoona tai kaksi miljoonaa. Samaan aikaan syydetään kansainvälisille sijoittajille valtavat miljardimäärät, kun tämän päästökaupan takia menee hirtittävä määrä rahaa aivan hukkaan. Energian hinta nousee, ja se johtaa siihen, että kaikki täällä maassa maksaa, kansakunta voi yhä huonommin taloudellisesti ja valtiontalous kärsii. Tästä ei puutu enää kuin se, että kansainväliset luottoluokittajat antavat meille peukalon alaspäin, jolloin korko lähtee nousemaan. Ei 11:n, 12:n tai 13 miljardin vuosittainen velkaantuminen voi jatkua vuotta pitempään. Tämä ilmastopolitiikka jatkuu, ja väärillä luvuilla pelaaminen näkyy nyt Suomessa ja Suomen kansantalouden tilassa. Jos tätä leikkiä jatketaan, meidän sisäinen turvallisuutemme on uhattuna. Miljardia työnnetään milloin minnekin päähän, ja aina kun suomalainen, varsinkin ympäristöministeri, käy ulkomailla, niin aina menee muutama miljoona sinne sun tänne, jopa miljardi. Tällaisen pelin suomalaisten selkänahalla on loputtava. Toivottavasti hallitukselta löytyy sen verran selkärantaa, että tähän puututaan. Mutta ei tästä sen enempää.

Lopuksi haluan kiittää edustajakollegoita erinomaisesta vuodesta. Vaikka värikäs vuosi on ollut, vauhtia on riittänyt ja vaarallisia tilanteitakin, niin kaikesta huolimatta olemme säilyttäneet toistemme kunnioittamisen. Siksi toivonkin teille kaikille, arvoisat edustajakollegat, oikein hyvää joulunaikaa, ja levätään. Arvoisalle kunnioittamalleni puhemiehelle toivon hyvää joulua koko perheelle ja voimia seuraaviin koitoksiin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Hyvää joulua myös edustaja Hoskoselle. — Edustaja Vigelius, olkaa hyvä.

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

20.56 Joakim Vigelius ps: Arvoisa puhemies! Turvapaikkajärjestelmä on rikki. Se tosiaan on jokaisen reaalityodellisuudessa elävän suomalaispoliitikon viimeistään nyt tunnus-tettava. Turvapaikkajärjestelmän ovat rikkoneet kolme eri tekijää.

Niistä ensimmäisenä sitä on rikkonut etenkin tämä Välimerellä nähty kehitysmaalähtöinen massasiirtolaisuus, jonka ajurina on hädän sijaan korkeamman elintason piiriin hakeutuminen, siis pyrkimys hyväksikäyttää Euroopan maiden kansainvälisiä sitoumuksia ja heikkoa rajakontrollia. Turvapaikkajärjestelmää siis hyväksikäytetään avoimesti massasiirtolaisuuden muotona.

Toisena kohtana turvapaikkajärjestelmää ovat rikkoneet vihamieliset autoritääriset valtiot, jotka masinoivat länsimaihin tarkoituksellisesti suuria määriä turvapaikanhakijoita tietäen, että se aiheuttaa meille levottomuuksia, kustannuksia sekä vakavia sisä- ja ulkopoliittisia seurauksia. Turvapaikkajärjestelmää siis käytetään sisä- ja ulkopoliittisena aseena meitä vastaan.

Ja kolmantena turvapaikkajärjestelmää rikkovat ihmisoikeusfundamentalistit keskuudessamme, siis ne asiantuntijat, virkamiehet, laintulkitsijat ja poliitikot, jotka hirttäytyvät 70 vuotta vanhoihin, täysin eri ajassa ja olosuhteissa kirjoitettuihin pakolaissopimuksiin, sieltä tulkittuihin rajoittamattomiin ihmisoikeuksiin, jotka eivät edes jousta kansallisen turvallisuutemme tullessa uhatuksi järjestelmää hyväksikäyttävien siirtolaisvirtojen tai vihamielisten valtioiden toimesta.

Nämä kolme tahoa yhdessä ja erikseen rikkovat turvapaikkajärjestelmää ja samalla myös yhteiskuntarauhaamme. Vaikkei turvapaikkajärjestelmää luotu sen enempää kehitysmalaisten ohituskaistaksi korkeamman elintason piiriin kuin Venäjän tai Valko-Venäjän kaltaisten autoritääristen maiden keinoksi ravistella länttä ja länsimaisia demokratioita, siitä on kiistatta tullut näistä molempia.

Itärajallamme viime viikkoina nähdyt esimerkit lasten polkupyörin rajan yli fillaroivista terveistä nuorista miehistä korostavat hädänalaisten suojeluun tarkoitetun jalon turvapaikkajärjestelmän muutosta lähinnä huonoksi vitsiksi. Huono vitsi se on erityisesti siksi, että nuo tuhansien eurojen matkat viisumeineen kaikkineen ensin kehitysmalaista Venäjälle, sen suurkaupungeista bussein rajan tuntumaan, sieltä raja-asemiemme raja-aitoja ravistelemaan rapauttavat pohjan aidosti hädänalaisten ihmisten oikeudelta hakea turvapaikkaa. Se sopimuserusta, joka toisen maailmansodan jälkeen luotiin hädänalaisten oikeuksien turvaamiseksi, turvaakin nyt elintason perässä pakenevia lähtömaidensa suhteellisen hyväosaisia terveitä nuoria miehiä. Niitä aidosti hädänalaisia, joita Geneven pakolaissopimuskin pyrki suojelemaan, siis esimerkiksi naisia, lapsia, vammaisia, rampautuneita, todellista vainoa pakenevia — heitä ei juuri itärajalla näy. He jäivät sinne kurjaan kotimaahan kärsimään. Eikä tilanne ole tätä vain Suomen itärajalla. Samaa on parin vuoden ajan koettu jo Puolan ja Baltiankin rajoilla, eikä ihmisuhreiltakaan ole voitu välttyä.

Kuitenkin niin ihmisten kuin ihmisuhrienkin määrässä itäisten ulkorajojen ongelmat kalpenevat Välimeren ylittävän, turvapaikkamekanismia hyväksikäyttävän elintasoperusteisen siirtolaisuuden rinnalla. Tänä vuonna, kuten edellisvuonnakin, Eurooppa vastaanottaa peräti miljoona turvapaikkahakemusta. Nämä lukemat hipovat jo Euroopan kriisivuosien 2015 ja 2016 määriä, eikä Afrikan kaiken aikaa todistamamme väestöräjähdyksen myötä se muuttopaine ole poistumaankaan päin. Päinvastoin se yltyy.

On siis jälleen syytä korostaa: Kyse ei ole vain rajoista vaan niistä konkreettisista sisäpoliittisista seurauksista, joita näiden rajojen ravistelusta ja rajattomasta rajapolitiikasta seuraa. Euroopan ja erityisesti Suomen on mahdotonta vastaanottaa valtavia määriä humani-

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

tääristä maahanmuuttoa ilman niitä ongelmia, joita havaitsemme ympäri Eurooppaa rajapolitiikan seurauksena. Jos siirtolaisvirtojen seurauksena on tilastollisesti ja todistetusti epäonnistunutta kotoutumista, heikkoa työllistymistä ja vastaavanlaisia ongelmia, on selvää, että sitä käytetään aseena meitä vastaan. Siksi Suomen on tehtävä kaikkensa estääkseen rajojen ja rajapolitiikan käyttöä meitä vastaan, estääkseen tällaiset siirtolaisvirrat. Kuten hallitusohjelmaankin on kirjattu, tulemme minimoimaan tällaisen turvapaikkamekanismin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Eerola, poissa. — Edustaja Viljanen, olkaa hyvä.

21.01 Eerikki Viljanen kesk: Arvoisa herra puhemies! Kiittääkin pitää, kun aiheetta on. Keskusta tukee hallituksen tavoitetta jatkaa viime vaalikaudella aloitettua poliisien voimavarojen vahvistamista 8 000 henkilötyövuoteen vaalikauden loppuun mennessä. Poliisien määrää ollaan ensi vuonna lisäämässä sadalla, josta Poliisihallituksen mukaan Uudellemaalle oltaisiin perustamassa yli 60 uutta poliisin virkaa.

Arvoisa puhemies! Uudellamaalla todellakin tarvitaan kipeästi poliiseille lisäresursseja. Esimerkiksi räjähdysmäisesti kasvanut huumeongelma tarvitsee poliisille lisäresursseja ongelman suitsimiseen ja siihen puuttumiseen. Erityisen huolestuttavaa huumeiden käytön lisääntyminen ja siihen liittyvä rikollisuus on nuorten keskuudessa. Se on kasvanut valtavaa vauhtia ja levinnyt uusille alueille.

Uusmaalaisena olen tietenkin tästä resurssien lisäyksestä erittäin tyytyväinen, mutta muiden alueiden osalta parantamisen varaa toki jää. Tässä esityksessä esitetyistä 100 vakanssista siis yli 60 kohdistetaan Uudellemaalle, lopuille 40:lle ei ole kohdistusta vielä tehty, ja tämä tähän hienoon linjaukseen tuo tämmöisen ehkä negatiivisen sivumaun, koska poliisiresurssien lisäämiselle on toki tarvetta muillakin Suomen alueilla.

Mutta, arvoisa puhemies, tervehdin siis ilolla tätä poliisitoimintaan, etenkin Uudellemaalle, kohdistettua [Puhemies koputtaa] erittäin merkittävää lisäresurssia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Zyskiewicz, olkaa hyvä.

21.03 Ben Zyskiewicz kok: Arvoisa herra puhemies! Katsoin nyt vielä uudelleen hallintovaliokunnan mietinnön ja myös itse pykälän tästä vuosi sitten kesällä muutetusta rajalaista ja olen edelleen sitä mieltä, että kun hallitus pyrkii lopettamaan mahdollisen kissa ja hiiri-tilanteen jatkumisen itärajallamme, sen tulee mahdollisten muiden keinojen ohella selvittää ja harkita lyhytaikaisten täyssulkujen ketjuttamista, kunnes Venäjä lopettaa hybridi-hyökkäyksensä Suomea vastaan.

Herra puhemies! Puhuin myös tästä venäläis-norjalaisen natsin oikeusprosessista. On suomalaisten veronmaksajien rahojen törkeätä väärinkäyttöä, että oikeutta tätä henkilöä vastaan, josta puhuin, käytäisiin Suomessa, ja sen jälkeen varmasti tämä vankilatuomiokin istutettaisiin Suomessa, missä vankilaolot ovat varmasti riittävän mukavat hänen kärsiä vanketuomionsa. Tähän tilanteeseen, missä me nyt tänä päivänä olemme, on johtanut korkeimman oikeuden ratkaisu, että tätä henkilöä ei voitu luovuttaa Ukrainaan Ukrainan vankilaolojen vuoksi.

Minä arvostelen nyt tätä korkeimman oikeuden ratkaisua ja toivon, että löytyy tilanne, jossa korkein oikeus voisi arvioida asiaa uudelleen. Saako kansanedustaja arvostella kor-

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

keimman oikeuden tekemää ratkaisua? Totta kai saa. Se ei ole oikeusvaltion instituutioiden arvostelua siinä mielessä, että se tarkoittaisi oikeusvaltion instituutioiden kyseenalaistamista tai horjuttamista. Aivan samalla tavalla media ja elinkeinoelämä saavat tänä päivänä koko ajan arvostella korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisua, joka liittyi toimittajan oikeudenkäyntikulujen korvaamisen veronalaisuuteen. Tuskin media pitää sitäkään oikeusvaltion horjuttamisena tai oikeusvaltion instituutioiden nakertamisena.

Herra puhemies! Tämä saattaa olla viimeinen puheenvuoroni ennen joulua, joten minäkin haluan lopuksi toivottaa puhemiehelle ja kaikille muillekin oikein hyvää joulua.

Puhemies Jussi Halla-aho: Toivotan samaa edustaja Zyskoviczille. — Edustaja Bergbom, olkaa hyvä.

21.06 Miko Bergbom ps: Arvoisa herra puhemies! Toivotin myös jo hyvät joulut, mutta en voinut olla ottamatta puheenvuoroa, kun mieleeni muistui tänään aamupäivällä käyty keskustelu, jossa vasemmistoliiton edustaja Meriluoto väitti, että perussuomalaisilla on kylmä maahanmuuttopolitiikka, ja antoi hyvin selvästi ymmärtää, että perussuomalaiset vihaavat maahanmuuttajia, koska kiintiöpakolaisjärjestelmästä otettavien ihmisten määrä puolitetaan nyt tällä hallituskaudella.

No, lähdetään nyt käsittelemään alkuun tätä kiintiöpakolaisjärjestelmää. Ongelmahan on siinä, että tämä kiintiöpakolaisjärjestelmä — siis tämä on henkilökohtainen näkemykseni — on eräänlainen lottojärjestelmä, jossa ne muutamat maat, jotka tämmöistä harrastavat, kirsikat kakun päältä poimien ottavat vastaan ihmisiä kolmansista maista. Se on myös aika äärimmäisen tehoton ratkaisu, koska kun me otetaan näitä ihmisiä vastaan tänne Suomeen ja sitten pyritään tällä jotenkin kiillottamaan omaa sädekehäämme ja uskottelemaan, että nyt olemme tehneet maailman hätää kärsivien eteen tarpeeksi, niin se on hyvin kallis ratkaisu, koska sillä samalla rahalla, joka käytetään näihin kiintiöpakolaisiin ja heidän vastaanottamiseensa ja kotouttamiseensa tähän yhteiskuntaan, autettaisiin kymmenkertaisesti ellei jopa enemmän, oliko jopa yli 20-kertaisesti, ihmisiä siellä paikan päällä. Eli kyllähän lähtökohtaisesti avun pitäisi toimia niin, että se annetaan siellä paikan päällä, eikä niin, että käydään erikseen hakemassa ihmisiä toiselta puolelta maailmaa tänne näin kotoutumaan tähän yhteiskuntaan.

No, sitten tästä perussuomalaisten maahanmuuttopolitiikasta, johon on kohdistunut paljon vasemmalta laidalta merkittävää hyökkäystä. Kuten olemme aikaisemmin, jo vuosia, todenneet, perussuomalaisten näkemys on se, että pitää auttaa lähialueilla. Tämä oli kanssa sellainen, mille vuosikausia tavallaan naureskeltiin, että joo joo, pitää auttaa lähialueilla, mutta kuinkas sitten kävikään? Ukrainassa käynnistyi Venäjän laittoman hyökkäyksen johdosta laajamittainen suursota, jonka seurauksena Suomi on ottanut vastaan Ukrainasta tilapäisen suojelun kautta kymmeniä ja taas kymmeniä ja kymmeniä tuhansia ihmisiä. Tätä perussuomalaiset ovat kannattaneet koko ajan, eikö näin ole? [Joakim Vigelius nyökkää] — Näin on.

Eli kyllä, perussuomalaiset toteuttavat juuri sitä, mistä puhuvat, eli autetaan lähialueilla sen sijaan, että tuodaan kolmansien maiden kautta ihmisiä tänne näin, yhteiskuntaan, joka on arvoiltaan ja näkemyksiltään hyvin erilainen kuin se, missä nämä ihmiset ovat olleet. Kyllä tavallaan kaiken auttamisen lähtökohdan pitää olla se, että me saadaan vakautettua nämä alueet, koska tämä politiikka, mitä tässä maassa on harjoitettu ja Euroopassa laajemminkin, muistuttaa siitä, että... Se on vähän sama asia kuin että meillä syntyisi talossa ve-

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

sivahinko ja sitten toisessa päässä taloa ämpärillä yritetään sitä vettä kauhoa ulos talosta mutta unohdetaan, että jostain se vesi sinne taloon tulee. Silloin varmaan kannattaa ne putket korjata, että se vesivahinko ei enää jatku. Tätä vasemmisto ei ole koskaan suostunut ymmärtämään, mutta nyt sekin päivä näyttää olevan edessä, kun Venäjä on käynnistänyt meitä kohtaan laittoman hybridihyökkäyksen meidän itärajalla. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Immonen, olkaa hyvä.

21.09 Tomi Immonen ps: Arvoisa herra puhemies! Monesti tässä hybridioperaatiota koskevassa keskustelussa unohtuu se, mikä on ihmisen vastuu omasta itsestään, omasta toiminnastaan ja omista valinnoistaan. On mielestäni melko vasemmistolainen ajattelutapa, että vaikka yksilönä teen täysin järjenvastaisia valintoja, niin silti joku toinen, esimerkiksi valtio, on lopulta vastuussa ratkaisemaan kaikki itse aiheuttamani ongelmat. Lähtökohta ei siis mielestäni voi olla se, että jos minua paleltaa kylmissä ja talvisissa olosuhteissa jonkun vieraan arktisen maan rajoilla, niin vastuu siitä kuuluisi jollekin valitsemalleni valtiolle, jonka alueelle olen mahdollisesti pyrkimässä lainvastaisesti. Näihin hybridioperaatioihin osallistuvilla maahantulijoilla on ollut vaelluksensa aikana useasti mahdollisuus valita toisin. Lentolipun olisi voinut valita Moskovan sijaan myös jonnekin lämpimämpään maahan. Jos Suomeen tulo on Venäjän viranomaisten toiminnan vuoksi terveydellinen uhka, niin sen luulisi panevan harkitsemaan myös muita vaihtoehtoja.

Esille ottamani yksilön vastuun lisäksi myös Venäjällä on täysi oikeudellinen vastuu siitä, kuinka se alueellaan kohtelee omia tai muiden maiden kansalaisia. Suomella ei ole eikä sen kuulu ottaa vastuuta toisen valtion toiminnasta. Suomi ei voi aidosti ja tosiasiallisesti vaikuttaa Venäjän toimintaan ihmisoikeuksien, ilmastonmuutoksen, Ukrainan sodan tai minkään muunkaan asian osalta. Venäjällä on itsellään täydellinen vastuu omasta toiminnastaan, Suomen velvollisuuksiin ei kuulu kantaa niistä päätöksistä vastuuta.

Suomi ei voi jättää yhtään mahdollisuutta tai keinoa rajojen valvonnassa nyt käyttämättä, koska vastapuolella hybridioperaatiota tai -hyökkäystä johtaa arvaamaton Venäjä. Venäjä ei kunnioita mitään kansainvälisiä lakeja tai sopimuksia. Suomen tulee olla valmiina arvaamattoman peliin, jossa Venäjä muuttaa kaikkia pelin sääntöjä jatkuvasti ja itselleen sopiviksi. Suomessa tulee käynnistää turvallisuuspolitiikan näkökulmasta keskustelu myös tämän niin sanotun pushback-toiminnan osalta. Se on tärkeää, koska rajaviranomaiset tarvitsevat lailliselle toiminnalleen poliittisten päättäjien tuen. Päätös on lopulta poliittinen, ja sitä valittua linjaa raja- ja muut viranomaiset noudattavat. Euroopan unionin alueella pushback-toiminta on hiljaisella hyväksynnällä jo toteutettu. Venäjän naapurimaista Viro on jo hyväksynyt lainsäädäntöä, joka antaa rajaviranomaisille toimintavaltuuksia kääntää hybridioperaatiota takaisin. Herää kysymys, miksi Suomen kuuluisi vaarantaa kansallinen turvallisuutensa, varsinkin kun olemme Viron tapaan EU-maa, jolla on yhteinen maaraja arvaamattoman Venäjän kanssa.

Hallitus on nyt hienosti vielä hoitanut rajaturvallisuutta tämän syksyn aikana, realistisesti ja kansallinen turvallisuus mielessään. Rohkaisenkin hallitusta yhä päättäväisempien keinojen käyttöönottoon ja valmistautumaan siihen, että Venäjä lisää painetta rajoillamme. Jaan myös edustaja Zyskowiczin ajatuksen, ehkä jopa huolen, siitä, että hallituksen tulee ajoissa aloittaa lainsäädäntövalmistelut uusien toimenpiteiden toteuttamiseksi. Suomalaiset viranomaiset noudattavat lakia aina pilkulleen, myös rajoilla. Siksi meillä lainsäätä-

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

jillä on hiukan kiire, jotta rajaviranomaisille saadaan riittävän vahva selkänöja myöskin tulevaa kevättä ajatellen.

Arvoisa puhemies! Toivotan hyvää joulua myöhemmin, koska tämä ei ole vielä tämän vuoden viimeinen puheenvuoroni — tänäänhän on sitä paitsi maanantai eli työviikon ensimmäinen päivä. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Polvinen, olkaa hyvä.

21.14 Mikko Polvinen ps: Arvoisa puhemies! Edustaja Ohisalo muistutti aiemmin tänään vihreästä siivestä, että aselakien tiukentaminen olisi heidän linjansa taas jälleen erähenkisten ihmisten elämää heikentämässä: väljään asutun alueen ihmisten elämäntavan arvokkaan ja perinteisen kurittamista — vähemmän kulttuuria, joka on osalle meidän alueidemme asukkaista ainut henkireikä. Voin sanoa, että vihreiden esittämällä linjalla eivät mielenterveysongelmat vähenisi. Metsästys on harrastus, joka tuo ihmisiä yhteen, ja huoliakin siellä puretaan. Se on yhteisöllisyyttä. Siitä saadaan voimaa arkeen.

Aselakiin liittyen: Olen saanut paikalliselta asesepältä viestin, että aseseppien työ on vaikeutunut edellisten hallitusten toimesta, mikä vaikeuttaa aseiden postittamista huoltoon. Tällaisena aikana aseseppien osaaminen on erityisen tärkeää, ja sitä ei tule vaarantaa. Siksi olen tyytyväinen, että hallitus on nykyisen kaltainen ja että metsästys on tunnustettu ja arvostettu kulttuurin muoto, siihen liittyvä yrittäjyyskin. Aseseppien työ tuodaan arvoonsa.

Arvoisa puhemies! Edustajanbudjetissani ei ole enää kuin nolla euroa. Ajattelin sillä nollalla eurolla toivottaa puhemiehelle oikein hyvää joulua, joulunaikaa kollegoille ja suomalaisille.

Puhemies Jussi Halla-aho: Näin myös edustaja Polviselle, kiitoksia. — Edustaja Viljanen, olkaa hyvä.

21.15 Eerikki Viljanen kesk: Arvoisa herra puhemies! Talousarviokeskustelussa muutama sana Rajavartiolaitoksesta.

Suomessa Rajavartiolaitos valvoo EU:n pisintä yhteistä ulkorajaa, ylläpitää ja kehittää rajaturvallisuutta, meriturvallisuutta sekä kriisivalmiutta. Kokonaisturvallisuuden ylläpitämisen kannalta Rajavartiolaitoksen rooli on merkittävä. Se on keskeinen osa Suomen puolustusjärjestelmää. Tilanne Suomen rajoilla on vaikeutunut. Keskusta on omassa budjettivaihtoehdossaan halunnut muistuttaa hallitusta, että jollemme Suomessa huolehdi itse Rajavartiolaitoksen suorituskyvystä ja riittävästä voimavaroista, olemme riippuvaisia muiden avusta.

Arvoisa puhemies! Valiokunnan asiantuntijakuulemisten perusteella on todettu, että Rajavartiolaitos on aliresursoitu jo tiedossa oleviin haasteisiin nähden. Perusrahoituksen vaajeet johtuvat tarpeisiin nähden liian alhaisesta lähtötasosta, aikaisempien vaalikausien sopeuttamistoimista sekä merkittävästä kustannustason noususta. Rajavartiolaitoksen toimintamenojen rahoitusvaje syvenee vaalikauden edetessä leikaten merkittävästi Rajavartiolaitoksen operatiivista suorituskyyä viimeistään vuodesta 2025 alkaen. Sopeuttamistarve on niin iso, että ilman lisärahoitusta sillä on väistämättä suuria henkilöstövaikutuksia.

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

Arvoisa puhemies! Tätä taustaa vasten keskusta pitää yllättävänä, ettei hallitus esittänyt Rajavartiolaitokselle lisärahoitusta marraskuussa antamassaan täydentävässä talousarvioesityksessä ensi vuodelle. Tiedossa on jo, että itärajan rajanylityspaikkojen sulkemiset, esteiden rakentamiset ja lisääntyneet valvontatehtävät ovat nostaneet Rajavartiolaitoksen toimintamenoja. Keskusta on omassa vaihtoehtobudjetissaan esittänyt Rajavartiolaitoksen toimintamäärärahoihin ensi vuodelle 10 miljoonaa euroa hallitusta enemmän.

Rajavartiolaitoksen rahoitus on kytkettävä pysyvien tasokorotusten lisäksi myös indeksiin Puolustusvoimien rahoituksen tapaan, jotta rahoitustaso kehittyisi kustannustason nousun mukaisesti eikä vajetta perusrahoitukseen enää syntyisi.

Arvoisa puhemies! Uskon ja luotan siihen, että vaikka hallituksen esityksessä Rajavartiolaitokselle kohdistetut määrärahat eivät tällä hetkellä näytä vastaavan vuoden 2024 tarpeeseen, niin hallitus tulee esittämään lisää varoja rajaturvallisuuden varmistamiseen ensi vuoden aikana annettavissa valtion lisätalousarvioesityksissä. Luotan siis siihen, että hallitus tulee paikkaamaan nyt käsittelyssä olevaa esitystään. Nopeimmin tämä paikkaaminen tietysti tapahtuisi, jos hallituspuolueiden edustajat huomenna äänestäisivät keskustan esityksen puolesta. Sillä turvattaisiin resurssit ensi vuodelle jo tässä valtion varsinaisen talousarvion käsittelyn yhteydessä.

Arvoisa puhemies! Koska tämä on minunkin viimeinen puheenvuoro tälle vuodelle, niin haluan lopuksi todeta, että meillä kaikilla on oma, arvokas roolimme demokratian toteutamisessa. Toimikaamme arvokkaasti ja toisia kunnioittaen myös tulevana vuonna.

Haluan toivottaa hyvää joulua arvon puhemiehelle, kaikille kollegoille ja koko eduskunnan henkilökunnalle.

Puhemies Jussi Halla-aho: Hyvää joulua myös edustaja Viljaselle. — Edustaja Vigelius, olkaa hyvä.

21.19 Joakim Vigelius ps: Arvoisa puhemies! En malta vielä näin ennen joulua olla puhumatta hieman pakolais-, maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikan taustoista. Niistä on täällä salissakin paljon puhuttu, mutta monesti se ongelma jää taustoittamatta, se taustaongelma siellä sen taustalla, mitä me Euroopassa koemme. Suomessa monet tahot ovat puhuneet pitkään tällaisten avoimien rajojen politiikan puolesta — siitä, että meidän pitää rajattomasti ottaa ihmisiä vastaan, meidän tulee vastata siihen hädänalaisuuteen kaikin mahdollisin keinoin. On kuitenkin ymmärrettävä, että jos rajat ovat loputtomiin auki ja ajetaan rajatonta politiikkaa, niin meillä ei kuitenkaan ole kuin rajallisesti sitä sieto- ja kantokykyä täällä meidän Euroopan maissa. Suomen kantokyky ei ole rajaton, kun taas pitkälti se tultu-javirta on rajatonta ainakin Suomen, myös Euroopan näkökulmasta.

Jos suhteellistetaan näitä asioita, niin Afrikassa väkiluku kasvaa noin 2—2,3 prosentin vuositahtia, mikä tarkoittaa, että väkiluku lisääntyy yksin siis Afrikassa, sen levottomissa olosuhteissa noin 30—35 miljoonalla joka ikinen vuosi. Se tarkoittaa, että yksin tämän hallituskauden aikana Afrikan väkiluku tulee kasvamaan noin 130 miljoonalla ihmisellä. Ja jokainen voi hieman verrata, että jos Eurooppaan pahimpina siirtolaiskriisin vuosina 2015—2016 saapui vajaa puolitoista miljoonaa ihmistä vuonna 2015 ja vuonna 2016 toinen samanmoinen, niin se määrä tulisi käytännössä 20-kertaistaa, jotta me pystyisimme vastaamaan edes siihen paineeseen, siihen väkiluvun lisääntyvään paineeseen, joka syntyy Afrikkaan joka vuosi hyvin levottomiin, hyvin ongelmallisiin olosuhteisiin, joissa on aitoa hätää, kärsimystä ja sotia, ongelmia. Eli meillä ei tosiasiallisesti ole tällaista kantokykyä.

Budjetin alikohta PTK 75/2023 vp

Siinä ei myöskään kovin paljoa auta se, että meidän pakolaiskiintiömme täällä Suomessa on viisisataa, tuhat tai hurjimmissa esityksissä ehkä vihreiden, vasemmistoliiton puolella jopa joitain tuhansia. Se tarve on oikeasti kymmenissä miljoonissa, ja meillä ei ole siihen kantokykyä. Siksi meidän tulisi lopettaa tämä sädekehiemme kiillottaminen sillä, että me vastaanotamme pienen marginaalisen joukon tänne, kun me tosiasiallisesti voisimme rahalla ja oman yhteiskuntamme sietokykyä säilyttäen auttaa ihmisiä paljon lähempänä heidän asuinseutujaan paljon, paljon tehokkaammin kuin vastaanottamalla heitä joko turvapaikkajärjestelmän kautta tai pakolaiskiintiöjärjestelmän kautta.

Kuitenkin tähän loppuun haluan myös omalta osaltani toivottaa tästä ikävästä tilannekuvasta huolimatta oikein hyvää joulua koko eduskunnalle, puhemiehelle, sihteereille ja koko virkakunnalle ja Suomen kansalle. — Kiitos.

Yleiskeskustelu päättyi.

Pääluokan käsittely keskeytettiin.